

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

ljublanske in mariborske oblasti.

Vsebina:

313. Zakon o notranji upravi. 314. Zakon o izpremembi člena 102. zakona o notranji upravi.
 315. Popravek k zakonu, s katerim se uveljavljajo in uvajajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvrševanju kazni na prostosti.
 Razglasi sodišč in sodnih oblastev. — Razglasi raznih uradov in oblastev. — Razne objave.

Zakoni in kraljevske uredbe.

313.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji
kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev,predpisujemo in proglašamo na predlog Našega
ministra za notranje posle, predsednika Našega
ministrskega sveta,

Zakon

o notranji upravi.*

Prvi del.

Ustroj.

I. poglavje.

Ministrstvo za notranje posle.

Člen 1.

(1) Ministrstvo za notranje posle je vrhovni urad za notranjo upravo. Načeljuje mu minister za notranje posle.

(2) V pristojnost ministrstva za notranje posle kot vrhovnega upravnega oblastva spadajo vsi posli glede organiziranja upravnih oblastev, vrhovna voditev celokupne notranje uprave, vrhovno nadzorstvo nad upravnimi oblastvi in organi kakor tudi pripravljanje zakonskih predlogov.

(3) Neposrednje izvrševanje upravnih poslov, kolikor se tičejo uporabljanja zakonskih norm na konkretne primere na prvi stopnji, spada v pristojnost ministrstva samo, če zakon to odločanje izrečno pridržuje ministrstvu.

Člen 2.

(1) Minister za notranje posle skrbi, da se vrše posli obče uprave v skladu z razdelitvijo na resortne in medsebojni soglasnosti.

(2) Poedina ministrstva morajo izposlovati, pred izdajanjem uredb, pravilnikov in načelnih navodil, s katerimi se nalagajo oblastvom obče uprave dolžnosti, odnosno izdajajo predpisi glede postopanja njih organov, mnenje ministra za notranje posle. Če se minister za notranje posle glede na organizirani ustroj podrejenih oblastev ne strinja z nameranim aktom dotičnega ministra, se mora poslati predmet v odločitev predsedniku ministrskega sveta.

Člen 3.

(1) Ministra podpirajo prvi pomočnik in pomočniki. Ti se postavljajo s kraljevim ukazom na predlog predsednika ministrskega sveta.

(2) Pomočniki vodijo posle in nadzirajo oddelke ministrstva v področju, ki ga jim odredi minister s svojo naredbo. Poleg tega skrbi prvi pomočnik za skladnost in enotnost dela. Podpisuje vse

uradne akte, ki jih ni pridržal minister za svoj podpis ali za podpis pomočnikov ali načelnikov.

(3) Če je prvi pomočnik zadržan, ga zastopa v vršenju dolžnosti pomočnik, pomočnika pa najvišji (po činu najstarejši) političnoupравни uradnik ministrstva.

Člen 4.

(1) Za osebno občevarje z ministrom obstoji kabinet ministra za notranje posle, ki spada v sestav upravnega oddelka.

(2) Kabinet sprejema in razporeja pošto, poslano ministru samemu, vodi evidenco o odgovorih, ki se morajo dati na eventualna vprašanja, odpravlja vso ministrovo osebno in zaupno službeno pošto in opravlja druge pristojne posle, ki mu jih naroči minister.

(3) Posle kabineta vodi oni, ki ga odredi minister za notranje posle; če bi bil to političnoupравни uradnik, obdrži, dokler služi v kabinetu, še nadalje svoje zvanje in svoj čin.

Člen 5.

Ministrstvo za notranje posle se deli na oddelke, oddelki se dele na odseke, odseki pa na razdelke (referate).

Člen 6.

(1) Oddelki so štirje, in sicer:

oddelek za državno zaščito (I.);
oddelek za javno varnost (II.);
upravni oddelek (III.);
oddelek za samoupravo (IV.).

(2) Oddelek za državno zaščito (I.) in oddelek za javno varnost (II.) sestavljata vrhovno policijsko upravo, ki je podrejena ministrovemu pomočniku.

(3) Razen tega obstoji pri ministrstvu za notranje posle generalni inspektorat notranje uprave.

Člen 7.

(1) Vsakemu oddelku načeljuje načelnik. Načelniki so podrejeni ministru ter so mu odgovorni za vse posle svojega oddelka. Vodijo posle svojega oddelka, nadzirajo vse odseke, odnosno razdelke (referate), in skrbijo za zakonitost, hitrost, pravilnost in skladnost uradovanja v oddelku.

(2) Odsekom načeljujejo šefi odsekov, ki so neposredno podrejeni načelniku ter so mu odgovorni za vse posle odsekov. Nadzirajo posle odsekov in razdelkov (referatov); razdeljujejo posle med podrejene uradnike ter jim dajo navodila pri njih uradovanju; skrbijo za pravilnost, zakonitost in hitrost uradovanja v odseku.

(3) Razdelke vodijo referenti, ki imajo glede svojih razdelkov (referatov) iste dolžnosti kakor šefi odsekov.

(4) Načelniki se postavljajo za poedine oddelke s kraljevim ukazom, ostalo osebje pa razporeja po poedinih oddelkih minister.

Člen 8.

V obče področje oddelkov spada:

1. upravljanje in voditev vseh poslov glede uporabljanja zakonov in zakonskih predpisov dotične grane v vsej državi;

2. pripravljanje zakonskih predlogov, uredb in pravilnikov iz območja njih pristojnosti; zlasti spada v njih pristojnost, predlagati ukrepe in navedbe glede načelnih vprašanj v zmislu in v mejah zakonov in zakonskih uredb; in

3. opravljanje vseh drugih poslov, ki so naloženi ministrstvu za notranje posle s specialnimi zakoni, uredbami ali pravilniki.

Člen 9.

V področje oddelka za državno zaščito (I.) spadajo: skrb za državno varnost, pobijanje protidržavne in razdorne propagande, policijska obveščevalna služba v državi in tisk.

Člen 10.

V pristojnost oddelka za javno varnost (II.) spadajo: skrb za osebno in imovinsko varnost, organiziranje aktivne centralne službe za pobijanje kriminalitete in prijemanje zločincev, vzdrževanje javnega reda in miru, skrb za varnost in red javnega prometa, shodi in društva, orožništvo, kolikor ne gre za organizacijo in disciplino, vrhovna kontrola nad poslovanjem policijskih oblastev, skrb za izpopolnjevanje policijske stroke kakor tudi za enotno organiziranje policijskih oblastev in naprav in enotno vzgajanje in vzdrževanje discipline vsega policijskega stražniškega osebja v državi.

Člen 11.

(1) V področje upravnega oddelka (III.) spadajo vsi posli iz vrhovne notranje uprave, kolikor niso pridržani drugemu oddelku, državljanstvo, javne knjige o civilnem stanju prebivalcev (matrike) kakor tudi posli, ki se niti po izrečnem zakonskem predpisu niti po podobnosti predmeta ne morejo smatrati, da spadajo med posle drugega ministrstva in tudi ne v področje drugega oddelka ministrstva za notranje posle.

(2) Semkaj spada zlasti odločanje o pritožbah zoper upravne akte velikih županov kakor tudi odločanje na prvi stopnji — kjer je minister pristojen — v vseh stvarih, razen v onih, ki spadajo po naravi predmeta v drug oddelak.

(3) Upravni oddelek vrši upravno-politično nadzorstvo nad samoupravami.

(4) Upravni oddelek vodi evidenco osebja ter pripravlja njega razpored.

Člen 12.

Oddelek za samoupravo (IV.) skrbi za napredovanje in razvoj samoupravnih teles in njih naprav kakor tudi za njih pravilno funkcioniranje; skrbi za skladno razmerje vseh državnih oblastev proti samoupravam, zastopa koristi samoupravnih teles v razmerju proti drugim resortom in odloča ob nesporazumih; skrbi za uporabljanje zakonov, ki se nanašajo na ustroj samoupravnih teles in na njih pravice in dolžnosti; vodi evidenco o štatutih, uredbah in pravilnikih samoupravnih teles kakor tudi kataster občin in krajev ter nadzira samoupravna oblastva in njih naprave v mejah zakonov.

Člen 13.

Generalni inspektorat notranje uprave kontrolira v imenu ministra za notranje

* «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata in Slovenaca» z dne 21. junija 1929., št. 143/LXI.

posle celokupno notranjo upravo. Najstarejši generalni inspektor referira o izvršeni inspekciji, prejema navodila, izdaja potrebne odločbe in vodi vse posle generalnega inspektorata.

Člen 14.

Za razpravljanje načelnih vprašanj, ki se tičejo vse stroke, kakor tudi za posle, ki jih odredi minister, obstoji zbor starejšin, v katerega spadajo prvi pomočnik, pomočniki, najstarejši generalni inspektor in vsi načelniki. Zbor ima občasne seje, ki jim predseduje prvi pomočnik.

Člen 15.

(1) Strokovni svet ministrstva za notranje posle je naprava po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih. Člane strokovnega sveta imenuje minister izmed najvišjih uradnikov ministrstva, dva člana pa izmed politično-upravnih uradnikov izven ministrstva.

(2) Poleg funkcij, predpisanih v zakonu o uradnikih, opravlja strokovni svet tudi posle, ki se mu nalagajo s tem ali z drugimi zakoni, uredbami ali naredbami ministra za notranje posle.

Člen 16.

(1) Vsa službena obvestila občega značaja ministrstva za notranje posle se objavljajo v službenem glasilu ministrstva za notranje posle.

(2) Minister za notranje posle je pooblaščen, predpisati z uredbo odredbe o izdajanju službenega glasila kakor tudi o tem, kateri državni in samoupravni uradi in organi morajo biti naročeni na ta službeni list.

(3) Dohodki lista se uporabljajo za to, da se pokrivajo stroški za njega izdajanje in urejanje.

II. poglavje.

Obča uprava.

I. Obče odredbe

1. Organizacija.

Člen 17.

(1) Obča uprava se vrši po oblastih, srezih in občinah.

(2) Kolikor ni ustanovljeno drugače, vrši službene posle, ki presegajo teritorialno pristojnost enega sreskega oblastva, pristojni veliki župan.

(3) Veliki župan sme poveriti opravljanje poslovanja iz svoje pristojnosti nižjemu oblastvu; vendar pa se v tem primeru ne sme izpremeniti pristojnost, odredjena z zakonom, glede izdaje same odločbe.

Člen 18.

(1) Posle občje uprave vrše praviloma državna oblastva notranje uprave, ki so jim dodeljeni za poedine upravne grane strokovni organi.

(2) Kolikor so preneseni posli občje uprave na samoupravna oblastva in samoupravne naprave, se vrše pod nadzorstvom in po navodilih državnih oblastev.

Člen 19.

(1) Državna upravna oblastva, ki vrše posle občje uprave, so:

1. veliki župani in upravnik mesta Beograda kot občja upravna oblastva druge stopnje,
2. sreski načelniki kot občja upravna oblastva prve stopnje in
3. državna krajevna policijska oblastva kot specialna policijska oblastva v velikih mestih in važnejših krajih.

(2) Samoupravna oblastva, ki vrše posle občje uprave, so:

1. mestni načelniki v mestih s pravico občega upravnega oblastva prve stopnje,
2. vse občine, kolikor vrše posle občje uprave v prenesenem področju.

Člen 20.

(1) Glede na obseg stvarnega področja se nazivljejo veliki župan, upravnik mesta Beograda, sreski načelnik in mestni načelnik s funkcijo sreskega načelnika: občja upravna oblastva. V njih je koncentrirana celokupna občja uprava tako, da se samostalno in brez organizirane zveze z enim ali drugim imenovanim oblastvom ne morejo ustvarjati in tudi ne morejo obstajati oblastva s področjem iz območja občje uprave.

(2) Obča uprava obseza vse posle, razen onih, ki so dodeljeni z zakonskimi predpisi v pristojnost sodišč, finančnih ali vojaških oblastev, kakor tudi poslov, po katerih ne nastopa država glede na njih komercialni ali tehnični značaj kot nosilec oblasti, ampak kot podjetnik.

Člen 21.

(1) Obča upravna oblastva kot celote so podrejena ministru za notranje posle.

(2) Vsem organom občje uprave je naloženo, spoštovati in izvajati v stvareh, ki ne spadajo v območje ministra za notranje posle, uredbe, predpise in navodila tudi drugih pristojnih ministrov.

Člen 22.

(1) Za občja upravna oblastva se rabijo uradno nazivi, ki so določeni s tem zakonom. Zgradbe uradov imajo vidno napis s službenim nazivom urada in z državnim grbom.

(2) Vsi pismeni akti javnega oblastva morajo imeti pečat oblastva, ki jih izdaja. Pečat ima poleg službenega naziva sedež oblastva in državni grb.

Člen 23.

Vse, kar predpisujejo zakoni za občja upravna oblastva, velja v mejah pristojnosti tudi za državna krajevna policijska oblastva in mestne načelnike.

2. Odgovornost starejšin.

Člen 24.

(1) Starejšine obćih upravnih oblastev vrše posle, ki spadajo v njih področje, samostalno ter so zanje osebno odgovorni.

(2) Vsi akti javnega oblastva imajo podpis dotičnega starejšine, odnosno podpis onega, ki ga nadomešča v poslih po zakonu ali po njegovi posebni pooblastitvi z odobritvijo nadrejenega oblastva.

Člen 25.

Če je starejšina oblastva zadržan, vršiti dolžnost, ali če je njegovo mesto izpraznjeno, ga nadomešča po činu najstarejši političnoupравни uradnik, če pa tudi takega ni, uradnik, ki ga za to vnaprej odredi veliki župan.

Člen 26.

Pri poslih, ki spadajo v pristojnost več oddelkov, morajo pretresti starejšine oddelkov, preden se izda odločba, stvari na skupnem sestanku.

Člen 27.

(1) Starejšine obćih upravnih oblastev so odgovorni za redno opravljanje svojih poslov kakor tudi poslov njim podrejenih uradov in naprav.

(2) Predsednik ministrskega sveta predpiše na predlog ministra za notranje posle poseben pravilnik za občja upravna oblastva.

(3) Prav tako predpiše predsednik ministrskega sveta na sporazumen predlog ministra za finance in ministra za notranje posle za občja upravna oblastva, kako se izdajajo naredbe glede razhodkov, preliminaranih s proračunom, nadalje vse računsko in blagajniško poslovanje.

3. Razmerje strokovnih referentov proti starejšini občega upravnega oblastva.

Člen 28.

(1) Strokovni referenti, dodeljeni obćim upravnim oblastvom, so v vršenju svoje službene dolžnosti organi dotičnega oblastva. Strokovni referenti niso poseben urad, ampak so organi občje uprave pod starejšino. Svoje delo opravljajo po navodilih starejšine občega upravnega oblastva.

(2) Eventualna navodila resortnega ministra prejemajo po svojem starejšini. Strokovnim referentom se ne sme nalagati nič, kar bi kršilo postopanje, predpisano za oblastva občje uprave, načela njih ustroja ali občje predpise poslovnega pravilnika.

(3) Kot nosilec oblastva sme nastopiti strokovni referent samo, če ga je njegov starejšina pooblastil za to, brez pooblastila pa samo, če je treba odvrniti neposredno nevarnost, toda to mora takoj naznaniti svojemu starejšini.

Člen 29.

(1) V oddajanju strokovnih mnenj in v zgolj tehničnem poslovanju so strokovni referenti samo-

stalni, t. j. upravičeni so, da glede predmetov iz območja svoje stroke ne prejemajo od svojih nadrejenec navodil, na kakšno stališče naj se postavi. Vendar pa mora starejšina vrniti nejasno ali v bistvu nepopolno mnenje ter zahtevati pojasnilo, odnosno dopolnitev.

(2) Če pa smatra starejšina ravnanje po prejetem strokovnem mnenju za škodljivo obćim koristim, predloži predmet s svojim obrazloženim mnenjem v odločitev pristojnemu nadrejenemu oblastvu ter ukrene obenem — če to zahteva nujnost predmeta — po svoji izprevidnosti najpotrebnejše odredbe.

Člen 30.

Za posle, v katerih postopajo občja upravna oblastva kot trajni sodelavci drugih oblastev (n. pr. vojaških oblastev glede vojaške evidence, finančnih oblastev, če gre za posle finančnega značaja), se smejo dodeliti v službovanje obćim upravnim oblastvom organi dotičnih oblastev.

4. Diplomatski zastopniki.

Člen 31.

(1) Glede državljanov kraljevine, ki žive v inozemstvu, opravljajo posle občje uprave diplomatska in konzularna zastopništva kraljevine na zahtevo pristojnega oblastva, odnosno kolikor jim zakonski predpisi nalagajo take posle.

(2) Potrebna navodila za opravljanje teh poslov prejemajo diplomatska in konzularna zastopništva od resortnih ministrov po ministru za zunanje posle.

5. Orožništvo.

Člen 32.

(1) Za zunanjo službo javne varnosti in kot pomožni organ državnih oblastev notranje uprave za vzdrževanje javnega reda in čuvanje javnih koristi obstoji orožništvo.

(2) Orožništvo je sestavni del vojske stalnega kadra ter je podrejeno kot tako glede discipline, osebnih razmerij in vojaškega pouka ministru za vojsko in mornarico. Za ostalo je orožništvo podrejeno ministru za notranje posle, v opravljanju službe pa je njegovo službeno oblastvo sreski načelnik, odnosno veliki župan in upravnik mesta Beograda.

(3) Naloge glede opravljanja službe za vzdrževanje javnega reda, miru in varnosti sme prejemati orožništvo izključno od službenega oblastva; temu predlaga dotična službena poročila in službene prijave.

(4) Natančnejše odredbe o orožništvu predpisuje zakon o orožništvu.

6. Obćine.

Člen 33.

Obćine opravljajo v svojem okolišu posle občje uprave v prenesenem področju po navodilih in pod nadzorstvom sreskih načelnikov.

7. Druge samoupravne naprave.

Člen 34.

(1) Kjer nalagajo zakoni drugim samoupravnim napravam posle, ki spadajo v občjo upravo, jih vrše te naprave v mejah zakonov pod nadzorstvom velikega župana, odnosno organa, ki ga veliki župan odredi za to.

(2) Upravno delovanje teh naprav urejajo dotični zakoni.

8. Nadzorstvo.

Člen 35.

(1) Izvrševaje vrhovno nadzorstvo nad delovanjem obćih upravnih in samoupravnih oblastev, sme odrediti minister za notranje posle svoje nadzorstvene organe, da pregledujejo poslovanje pri podrejenih oblastvih in preiskujejo konkretne pri- tožbe.

(2) Inspektorjeva dolžnost je, vršiti redne in izredne preglede pri oblastvih občje uprave ter predlagati ministru za notranje posle poročila o stanju uprave in poslovanju njenih organov.

(3) Neposrednje nadzorstvo nad poslovanjem podrejenih oblastev in organov vrši veliki župan osebno ali pa po županijskih inspektorjih in drugih svojih organih, ki vrše redne in izredne preglede pri podrejenih oblastvih in napravah ter nadzirajo poslovanje njih organov.

(4) Natančnejše odredbe o pravicah in dolžnostih inspektorjev notranje uprave predpiše minister za notranje posle.

(⁵) Kolikor vrše samoupravna oblastva posle obče uprave, nadzira njih poslovanje veliki župan osebno ali pa po sreskem načelniku.

(⁶) Kako naj se nadzirajo samoupravna oblastva glede njih lastnega področja, kakor tudi obseg tega področja odreja zakon, s katerim se ureja ustroj dotičnih samoupravnih oblastev.

Člen 36.

Stroški za nadzorstvo, ki ga vrše obča upravna oblastva nad samoupravami, obremenjajo državo; toda enkrat na leto se pregleda poslovanje samouprave ob njenih stroških; če se ugotove nezakonitosti ali nedostatkovi večjega pomena, obremene stroški samoupravo, če pa je določeno, da je odgovoren zanje organ, obremene dotičnega organa.

II. Veliki župan.

Člen 37.

(1) Veliki župan je najvišje upravno oblastvo v oblasti. Njemu gre pravica, dokončno odločati v vseh predmetih, kolikor ni pristojen za to minister.

(2) Veliki župan se postavi s kraljevim ukazom na predlog ministra za notranje posle.

(3) Upravno območje se naziva oblast, urad pa županija.

(4) Veliki župan opravlja posle svoje zakonske pristojnosti s političnopravnimi in strokovnimi uradniki in s pomožnim osebjem.

Člen 38.

(1) Veliki župan je predstavnik kraljevske vlade v oblasti.

(2) V pristojnost velikega župana spadajo vsi posli obče uprave, ki jih prideljujejo zakoni izrečno v pristojnost velikega župana kot srednjega upravnega oblastva.

(3) Velikemu županu so podrejeni vsi uradi, vse naprave in vsi organi obče uprave v oblasti; kot najvišji starejšina v oblasti jim daje v mejah svoje pristojnosti odločbe in navodila ter sprejema njih poročila.

(4) Veliki župan nadzira vsa oblastva obče uprave ter odloča kot obče upravno oblastvo druge stopnje o pritožbah zoper njih upravne akte.

(5) Veliki župan nadzira samouprave.

(6) Veliki župan nadzira sporazumno s pristojnim vojaškim oblastvom posle glede evidence obrambne moči, kolikor vodijo to evidenco oblastva notranje uprave.

Člen 39.

(1) Veliki župan skrbi za gospodarski in kulturni razvoj v svojem območju; pri tem pazi tudi na to, da javna bremena ne preprečujejo normalnega gospodarskega življenja in zdravega industrijskega napredka.

(2) V ta namen prejema poročila finančnega direktorja, ki ga mora redno obveščati o vseh odredbah finančnega značaja, zlasti pa o vseh pojavih občega pomena glede javnih bremen.

(3) Kolikor ne more veliki župan s prikladnimi odredbami v svojem lastnem področju odstraniti ugotovljenih ovir, ki preprečujejo zaželeni razvoj oblasti, se mora obrniti na pristojnega ministra in na ministra za notranje posle.

Člen 40.

Veliki župan nadzira vsa javna oblastva in organe v oblasti glede njih poslovanja. Zlasti mu je naročeno, budno zasledovati poslovanje vseh javnih organov v službi kakor tudi njih ponašanje izven službe. Vse nepravilnosti pretresa sporazumno s starejšino dotičnega urada, po potrebi pa sporoči uspeh pristojnemu ministru.

Člen 41.

Ob elementarnih nezgodah je veliki župan pooblaščen, odrediti uporabo ljudskega dela in organizirati pomožno službo. Zaradi podpore onih, ki so v stiski, uporablja obstoječe humanitarne organizacije ali ustvarja posebne pomožne naprave. V tem primeru sme odrediti zbiranje dobrodelnih prispevkov za potrebe dotičnega prebivalstva.

Člen 42.

Zasledovaje vse pomembne pojave gospodarskega, kulturnega in socialnega življenja, mora pošiljati veliki župan o njih kakor tudi o stanju javne varnosti in o vseh važnih dogodkih v oblasti

ministru za notranje posle posamezna in občasna poročila z eventualno potrebnimi predlogi.

III. Sreski načelnik.

1. Položaj in področje.

Člen 43.

(1) Sreski načelnik kot upravno oblastvo vrši neposredno posle obče uprave, toda je pod nadzorstvom velikega župana.

(2) Njegovo upravno območje je srez, urad pa se zove sresko načelništvo.

(3) Sreski načelnik se postavi na predlog ministra za notranje posle s kraljevim ukazom.

(4) V pristojnost sreskega načelnika spadajo za območje sreza vsi posli obče uprave, razen onih, ki so pridržani s posebnimi predpisi v pristojnost višjih oblastev.

(5) Sreski načelnik mora skrbeti za občo blaginjo v območju svojega sreza. V ta namen ravna po lastnem nagibu in po svobodni izprevidnosti v mejah, ki so mu postavljene z zakoni.

Člen 44.

Sreski načelnik je predstavnik vlade v srezu, kolikor ne opravljajo te funkcije v poedinih primerih posebni odposlanci, ki so pooblašteni, predstavljati vlado. To funkcijo opravlja sreski načelnik kot organ državne uprave. Za območje mest s pravicami občega upravnega oblastva prve stopnje predstavlja vlado, kjer ni velikega župana, sreski načelnik kot delegirani organ velikega župana.

Člen 45.

(1) Sreskemu načelniku je dolžnost, resno in odločno zastopati državne koristi.

(2) Zlasti je njegova naloga, stalno vzdrževati zvezo s prebivalstvom in tako spoznavati njegove potrebe in želje ter podpirati njegove opravljene koristi v gospodarski, socialni in kulturni stroki z ustreznimi predlogi in pobudami na pristojnih mestih.

(3) V vsakem primeru mora ravnati sreski načelnik tako, da utrdi s tem med prebivalstvom zaupanje v oblastva kakor tudi pomen in važnost naloge, ki jo ima država in državna uprava.

Člen 46.

(1) Sreski načelnik mora odrediti, tudi iz svojih nagibov, vse, kar je po zakonih dopustno, kar zahtevajo javne koristi in kar se sklada z zakoni in javnimi koristmi.

(2) Sreski načelnik mora varovati javne koristi tudi, kadar ne gre za stvari njegovega neposrednjega področja. V tem primeru se mora obrniti sreski načelnik iz lastnega nagiba na pristojna oblastva zaradi potrebnih odredb. Če to ne bi bilo uspešno, naj se obrne na velikega župana. Če je treba odredb tudi preko meje lastnega sreza, sporoči to sreski načelnik velikemu županu.

(3) Ob elementarnih nezgodah je sreski načelnik pooblaščen, odrediti uporabo ljudskega dela in odrediti neizogibno potrebne ukrepe, da se odvrne nevarnost in rešijo oni, ki so v stiski.

Člen 47.

(1) Sreski načelnik mora zapisovati vse pomembne pojave gospodarskega, kulturnega in socialnega življenja v srezu, jih korenito proučevati in razpravljati z lokalnimi faktorji ter zbirati potrebne podatke za njih pravilno oceno. Na podstavi tega mora predložiti v začetku vsakega leta velikemu županu izčrpno poročilo o občem stanju svojega območja ter predlagati, ko je zaslisljal prizadete samouprave, ukrepe za odvrčanje ovir, ki preprečujejo zdrav razvoj, kakor tudi podati predloge glede izboljšave običajnih pogojev za napredovanje sreza, odnosno poedinih občin, prav tako pa predlagati, kadarkoli je po prednjem potrebno, tudi občasna ali posamezna poročila.

(2) Sreski načelnik mora obračati popolno pozornost tudi na vse pojave, ki se nanašajo na obstoječi družabni in pravni red, preiskovati njih vzroke ter odvrčati z vsemi sredstvi vse, kar bi motilo ta red. O vsem tem mora takoj poročati velikemu županu, občasno pa predlagati tudi obširnejša poročila, v katerih razloži vse, kar je občega pomena in interesa.

2. Osebe.

Člen 48.

Sreskemu načelniku se dodeljujejo po potrebi političnopravni uradniki in posebni strokovni re-

ferenti: sanitetni, tehnični, prosvetni, veterinarski, gospodarski, šumarski i. dr. kakor tudi pomožno osebje.

Člen 49.

(1) Po posebnih razmerah smejo biti postavljeni poedini strokovni referenti tudi za dva ali za več srezov. Sedež dotičnega referenta odredi na predlog velikega župana minister za notranje posle sporazumno z ministrom dotične stroke.

(2) Tudi v tem primeru veljajo zmiselno predpisi členov 28. in 29., z dastavkom, da je dotični referent glede konkretnih službenih poslov podrejen sreskemu načelniku, za čigar območje jih opravlja, drugače pa sreskemu načelniku, v čigar območju je odrejen njegov sedež.

3. Območje in sedež sreza.

Člen 50.

(1) Izpremembe območja in sedeža upravnih srezov se vrše z zakonom. Ena občina sme pripadati območju samo enega sreza in en srez območju samo ene oblasti.

(2) Občina, ki je odrejena za sedež sreskega načelništva, mora dati s podporo tudi ostalih občin tega sreza prikladne prostore za sresko načelništvo in trajno trpeti stroške za njegovo namestitev. Za službene prostore je smatrati tudi stanovanje za sreskega načelnika in enega služitelja. Za stanovanje sreskega načelnika prejema občina kot odškodnino stanarino, ki pripada uradniku 3. skupine I. kategorije.

(3) Minister za notranje posle določi v vsakem konkretnem primeru obseg obveznosti tako glede prostorov in njih vzdrževanja kakor tudi glede prispevkov poedinih občin.

(4) Siromašne občine sme minister za notranje posle pri tem podpirati iz državnih sredstev.

Člen 51.

Če se izpremeni območje srezov in se prizade stranke v treh mesecih medsebojno ne zedinijo glede svojih imovinskih pravic in obveznosti, sestavi veliki župan razsodišče zaradi razdelitve. Vsaka stranka izvoli po dve osebi za razsodnike, ki izvolijo predsednika razsodišča. Če vobče nečejo voliti razsodnikov ali če se ti ne zedinijo o izvolitvi predsednikov, jih imenuje veliki župan.

4. Uradni dnevi.

Člen 52.

(1) Minister za notranje posle sme odrediti, da se vrše redni uradni dnevi izven sedeža sreskega načelnika.

(2) V katerih krajih in kdaj naj se vrše redni uradni dnevi, se objavi na koncu vsakega leta za prihodnje leto na uradni deski sreskega načelnika, razen tega pa se razglasi na krajevno običajni način v vseh občinah v območju tega sreza.

(3) Če se pokaže potreba, vršiti izredne uradne dni ali izpremeniti ali ukiniti odrejene redne uradne dni, se mora to pravočasno razglasiti na krajevno običajni način v občinah, za katere se vrše ti dnevi, poleg tega pa v sosednjih občinah v območju dotičnega sreza.

(4) Redno se smejo vršiti ob rednih uradnih dneh vsi posli, ki spadajo v področje sreskega načelnika, razen onih, ki zahtevajo po svojem pomenu in glede na potrebna sredstva, da se opravljajo na samem sedežu sreskega načelnika.

5. Sreske ekspoziture.

Člen 53.

(1) V večjih srezih sme ustanoviti minister za notranje posle na predlog velikega župana sporazumno z ministrom za finance in po odobritvi predsednika ministrskega sveta za poedine krajine, oddaljene od sreskega sedeža, sreske ekspoziture.

(2) Sreski ekspozituri načeluje starejšina sreske ekspoziture, ki ga odredi za to minister za notranje posle na predlog velikega župana izmed političnopravnih uradnikov dotičnega sreza. Ostalo osebje mu odredi veliki župan. Starejšina in njemu podrejeno osebje ostanejo pod disciplinsko oblastjo sreskega načelnika.

(3) Starejšina sreske ekspoziture opravlja pod neposrednim nadzorstvom velikega župana v obsegu svoje krajevne pristojnosti samostalne posle, ki spadajo v pristojnost sreskega občega upravnega oblastva, razen poslov, ki zahtevajo po svojem značaju enotno izvrševanje v vsem srezu.

(4) Minister za notranje posle označi občine, ki sestavljajo pristojno območje sreske ekspoziture, in odredi tej stvarno področje.

6. Mestni načelnik.

Člen 54.

(1) Kjer so mestne občine po zakonu obča upravna oblastva prve stopnje, vrši dotične posle za območje mesta mestni načelnik. Urad se zove mestno načelništvo.

(2) Mestni načelnik je v vršenju poslov občne uprave organ notranje uprave; kot tak spada v ustroj notranje uprave z istim razmerjem kakor sreski načelnik in je disciplinski odgovoren po predpisih tega zakona.

(3) Mestni načelnik je redoma pristojen za vse posle občne uprave, kolikor ne nalagajo zakoni izvestnih poslov izključno državnim oblastvom, odnosno organom.

III. poglavje.

Krajevne policijske naprave.

I. Obče odredbe.

Člen 55.

(1) Državna krajevna policijska oblastva so napravljene notranje uprave. Minister za notranje posle odredi z uredbo njih področje in območje.

(2) Državna krajevna policijska oblastva se smejo ustanoviti po izkazani potrebi z uredbo v velikih mestih in važnejših krajih.

(3) Minister za notranje posle odreja, katero vrsto državnega policijskega oblastva je ustanoviti, in ali naj se uporabijo lastni organi za vso policijsko službo ali pa samo za upravljanje policije tako, da obremenjajo ostali organi, zlasti organi za eksekutivno službo, občinski proračun.

(4) Državna krajevna policijska oblastva vrše tudi posle občne uprave, kolikor so jim dodeljeni z zakonskimi predpisi.

Člen 56.

(1) Minister za notranje posle predpiše z uredbami, ki jim gre zakonska moč, ustroj in področje poedinih vrst državnih krajevnih policijskih oblastev ali poedinih teh oblastev.

(2) Omenjenim oblastvom načeljujejo državni organi, za katere veljajo predpisi o odgovornosti po tem zakonu. Njim so podrejeni vsi policijski organi, ki opravljajo policijsko službo v območju tega oblastva, ne glede na to, ali obremenjajo državni ali občinski proračun.

(3) Za vzdrževanje policije v krajih, kjer ima država lastne organe za policijsko eksekutivno službo, ki obremenjajo državni proračun, mora prispevati občina najmanj stroške za namestitve urada in njegovih naprav, za vzdrževanje zgradbe, za opremo, razsvetlavo in kurjavo; preko tega sodeluje občina pri vzdrževanju policije samo po sporazumu, vendar pa ne sme presežati njen prispevek polovice stroškov za dotično policijo.

(4) Natančnejše odredbe o obsegu obveznosti kakor tudi o načinu, po katerem je določati prispevek, predpiše minister za notranje posle z uredbo.

(5) Če obremenjajo organi, s katerimi vrši državno krajevno policijsko oblastvo eksekutivno službo, občinski proračun, more država gospodarski slabotne občine podpirati iz državnih sredstev.

Člen 57.

(1) Vsaka občina mora odrediti kot krajevno policijsko oblastvo in organ notranje uprave v vršenju dolžnosti iz člena 66. vse potrebne ukrepe in zavarovati ustrezna sredstva za uspešno delovanje v ta namen.

(2) Če se pokaže potreba, mora občina na zahtevo nadzorstvenega oblastva sodelovati pri poslih javne varnosti in trpeti dotične stroške, zlasti vršiti izgone in organizirati občinske straže. To dolžnost vrši lahko občina s plačanimi ali prostovoljnimi stražniki ali z občo brezplačno obvezno službo svojih občanov.

(3) Način in obseg tega sodelovanja odreja veliki župan.

II. Vrste državnih krajevnih policijskih oblastev.

I. Upravnik mesta Beograda.

Člen 58.

(1) Upravnik mesta Beograda je državno krajevno policijsko oblastvo, ki obseza ob-

močje prestolnice Beograda z neposredno okolico. Podrejen je ministru za notranje posle. Njegov urad se zove uprava mesta Beograda.

(2) Območje uprave mesta Beograda se deli na mestne okraje (kvartove). Upravljajo jih starejšine mestnih okrajev, ki vrše pristojne posle pod nadzorstvom in po navodilih upravnika mesta. Starejšine mestnih okrajev vrše tudi kazensko oblast na prvi stopnji, kolikor ne pridržijo te oblasti zase upravnik mesta z občo naredbo.

(3) Območje uprave mesta Beograda, število mestnih okrajev kakor tudi meje in sedeže mestnih okrajev predpiše minister za notranje posle z uredbo.

(4) Upravnik mesta Beograda vrši na ozemlju občine mesta Beograda posle občne uprave, kolikor ne spadajo po zakonih v področje drugih oblastev.

(5) Pritožbe zoper odločbe uprave mesta Beograda se vlagajo, če jih izdaja kot oblastvo prve stopnje, pri pristojnem ministru.

(6)* Odredbe členov 69., št. 2., 75., 76., 88., 108., 201. in 203. kakor tudi odredbe iz poglavij VIII. in IX. veljajo, kolikor se nanašajo na velike župane, odnosno na disciplinska sodišča pri velikih županah, zmiselno tudi za upravnika mesta Beograda; odredbe člena 88., odstavek (2), pa veljajo, kolikor se nanašajo na podžupane, zmiselno tudi za pomočnika upravnika mesta Beograda.

Člen 59.

Kolikor je treba na enem kraju zbrati in za vso državo ukoristiti potrebna tehnična sredstva ter voditi kriminalno evidenco, sme poveriti minister za notranje posle v teh mejah upravniku mesta Beograda posle policijskega značaja tudi za območje vse države.

2. Upravnik policije.

Člen 60.

(1) Upravnik policije je državno krajevno policijsko oblastvo na sedežu oblasti. Podrejen je velikemu županu. Njegov urad se zove uprava policije.

(2) Območje uprave policije sme razdeliti minister po potrebi na izvestno število mestnih okrajev, ki jih upravljajo starejšine mestnih okrajev po navodilih in pod nadzorstvom upravnika policije kot njegovi pooblašteni organi.

(3) Upravnik policije je obenem referent velikega župana za policijske stvari občega pomena ter vrši praviloma za območje oblasti iste posle, ki jih vrši po členu 59. za območje vse države upravnik mesta Beograda.

3. Predstojnik mestne policije.

Člen 61.

(1) Predstojnik mestne policije je državno krajevno policijsko oblastvo v mestu izven sedeža oblasti; nanj sme prenesti minister za notranje posle opravljanje policijskih poslov. Urad se zove predstojništvo mestne policije. Predstojnik mestne policije opravlja pristojne posle kot pooblaščen organ sreskega načelnika, po čigar navodilih in pod čigar nadzorstvom vrši posle, ki so mu poverjeni.

(2) V mestu, ki vrši občo upravno oblast prve stopnje, je predstojnik mestne policije kot policijsko oblastvo prve stopnje podrejen neposredno velikemu županu kot oblastvu druge stopnje.

4. Policijski komisariat.

Člen 62.

(1) Kjer se pokaže potreba, sme ustanoviti minister za notranje posle policijske komisariate ter jim poveriti opravljanje odrejenih policijskih poslov (n. pr. železniški, pristaniški, kopalniški ali obmejni policijski komisariat). Komisariatu načeljuje policijski komisar. Območje policijskega komisariata se odreja po značaju poslov, ki so mu naloženi. Glede službenega razmerja veljajo za komisariate zmiselno odredbe člena 53.

(2) Policijski komisariati v policijskem območju uprave mesta Beograda spadajo pod upravnika mesta Beograda.

* Ta odstavek je priobčen po popravku v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 3. julija 1929., št. 152/LXIII.

III. Občina.

Člen 63.

(1) Minister za notranje posle je pooblaščen, predpisati z uredbo, kako se vrši policijska služba v občinah, kjer ni državnih krajevnih policijskih oblastev.

(2) Z ministrovo pooblastitvijo sme postaviti veliki župan po izkazani potrebi v važnejših občinah za opravljanje policijskih poslov po enega kvalificiranega referenta — občinskega kapetana. Njemu so podrejeni vsi občinski policijski organi, s katerimi opravlja policijsko službo pod nadzorstvom in po navodilu sreskega načelnika. Omenjeni policijski organ je uradni občinske uprave, kot organ notranje uprave pa je pod disciplinsko oblastjo sreskega načelnika.

Drugi del.

Upravno delovanje.

IV. poglavje.

Osnovne odredbe.

1. Obče delovanje.

Člen 64.

Oblastva občne uprave skrbijo za izvrševanje vseh zakonov in zakonskih predpisov, katerih izvrševanje ni naloženo po odredbah zakonov samih drugemu oblastvu.

Člen 65.

(1) Oblastva občne uprave so v prvi vrsti poklicana, čuvati javne koristi in skrbeti za občo blaginjo. V ta namen ravna po lastni pobudi ali pa na zahtevo.

(2) Svoje upravno delovanje morajo uravnati tako, da se sklada z glavnim smotrom občne uprave: služiti razvoju in prospehu duhovne in materialne kulture v državi.

2. Policijsko področje.

Člen 66.

Ravnaje se po načelih, navedenih v členih 64. in 65., skrbijo oblastva občne uprave za javni mir, varnost, red, za varnost prometa, za zdravje ljudi in živali in za javno moralo, preprečujejo ogražanje vsake vrste v tej smeri ter odpravljajo nastale motitve s tem, da odreja potrebnne ukrepe.

3. Naredbe.

Člen 67.

(1) Oblastva občne uprave so pooblaščenca, izdajati v področju po členu 66. potrebne naloge in prepovedi tako v obliki naredb občega pomena kakor tudi v obliki naredb za poedine primere.

(2) Če izdajajo naredbe oblastva občne uprave prve stopnje, je treba izposlovati zanje tudi pristaneke velikega župana. Toda v neodložno nujnih primerih se sme izdati naredba tudi brez tega pristanka; vendar pa je treba takoj zaprositi zanj.

Člen 68.

(1) Sreski načelniki smejo izdajati po členu 67. naredbe tudi iz področja krajevne policije, ki je preneseno na občine, če je treba predpisati odredbe za območje več občin ali če občina, ki je pristojna, v odrejenem roku sama ne odredi potrebnih zakonskih ukrepov.

(2) Če gre za območje, ki se tiče več srezov, ali za območje mestne občine, ki je izvzeto iz pristojnosti sreskega načelnika, izdaja naredbe občega pomena v področju po členu 66. veliki župan, dokler se ne uredi predmet z uredbo pristojnega ministra za vso državo.

Člen 69.

Zaradi izvrševanja naredb, izdanih po členu 67., se smejo ustanoviti tudi kazni, in sicer, če izda uredbo:

1. minister: denarne kazni od 10 do 1500 Din, ob neizterljivosti pa zapor od 1 do 30 dni;
2. veliki župan: denarne kazni od 10 do 1000 Din, ob neizterljivosti pa zapor od 1 do 20 dni;
3. sreski načelnik, odnosno krajevno policijsko oblastvo: denarne kazni od 10 do 500 Din, ob neizterljivosti pa zapor od 1 do 10 dni.

Člen 70.

Denarne kazni iz člena 69. se izrekajo v korist državne blagajne.

Člen 71.

Naredbe, izdane po členu 67., veljajo samo, če so se na običajni način razglasile v območju, za katero so bile izdane, ter stopijo v veljavo praviloma čez osem dni po prvi razglasitvi. Če je nevarno odlagati, se sme odrediti z naredbo, da stopijo v veljavo v krajšem roku kot v osmih dneh ali pa takoj.

(2) Oblastvo, ki je izdalo naredbo, jo mora vročiti v treh izvodih nadrejenemu oblastvu z označbo, kdaj in kako je bila razglašena.

4. Javnopravni spori.

Člen 72.

Oblastvom obče uprave gre pravica, izdajati odločbe v javnopravnih sporih, kolikor ni prenesena z zakonom na druga oblastva ali sodišča.

5. Kazensko oblastvo.

Člen 73.

(1) Oblastva obče uprave imajo pravico, kaznovati civilne osebe, kolikor ne gre ta pravica po zakonu sodiščem ali drugim oblastvom.

(2) Odločbe občinskih oblastev o kaznih spadajo pod pretresanje pristojnega nadzorstvenega oblastva, ki jemlje te odločbe v pretres po uradni dolžnosti ali pa na pritožbe.

(3) Sreski načelnik sme prevzeti z uredbo vsak čas kazensko oblast vobče ali za poedine grane od občine zase, če se mu zdi to potrebno, da se zavaruje zaželeni učinek. To ne velja glede kazenske oblasti, ki jo vrše mesta kot obča upravna oblastva prve stopnje.

Člen 74.

Državna oblastva obče uprave smejo, ne glede na sodno postopanje, prisoditi kazni, določeno v členu 78., tudi zaradi nedostojnega postopanja ali ponašanja na javnih ali javnosti dostopnih krajih, če se krši javni red, mir, varnost, morala ali dostojnost ali če se provzroča javno pohujšanje.

Člen 75.

Veliki župan sme po nadzorstveni pravici odobriti, razveljaviti ali predrugačiti odločbo o kazni, ki jo je izreklo njemu podrejeno oblastvo.

6. Pritožba.

Člen 76.

(1) Zoper vsak akt oblastva obče uprave prve stopnje se sme vložiti pritožba na velikega župana, če pa je odločil na prvi stopnji veliki župan, na ministra za notranje posle — v obeh primerih ob pogoju, da pravno sredstvo ni izključeno.

(2) Oblastvo, ki odloča na drugi stopnji, sme odločbo nižjega oblastva odobriti, razveljaviti ali izpremeniti.

(3) Zoper odločbo občega upravnega oblastva, ki je odločilo na drugi stopnji, ali pritožbe. Prav to velja tudi za odločbe sreskega načelnika, če odloča na drugi stopnji o predmetih iz področja, prenesenega na občino.

7. Izvršba.

Člen 77.

(1) Odločbe oblastev obče uprave se izvršujejo praviloma z upravno eksekucijo. Vršiti upravno eksekucijo pripada oblastvu obče uprave prve stopnje, ki jo opravlja neposredno ali po občinah.

(2) Oblastva obče uprave smejo uporabljati tudi sodno eksekucijo, kjer to zakon določa.

(3) Na zahtevo morajo podpirati sodišča in druga oblastva in javne organe, kadar gre za prisilno izvršitev njih izvršenih odločb.

8. Zaščita javnih organov

Člen 78.

(1) Državna oblastva obče uprave morajo ščititi ugled državnih in samoupravnih organov javne uprave.

(2) Vsakdo mora čuvati v službenem občevarjanju z organi, omenjenimi v prednjem odstavku, dostojnost in pozornost, ki ustreza njih javnemu položaju.

(3) Tem organom se naroča, da morajo čuvati v službenem občevarjanju dostojanstvo svojega položaja, se vesti proti vsakomur dostojno in mu biti po možnosti uslužni v svojem področju. Zaradi prekršitve tega predpisa se sme pritožiti prizadeta oseba na starejšino urada, ki mu je dotični organ podrejen, ali pa na starejšino državnega občega upravnega oblastva.

(4) Kdor prekrši predpis odstavka (2) tega člena s tem, da žali v službenih prošnjah javnega organa ali se ponaša proti njemu, ko ta opravlja službeno dolžnost, tudi navzlic predhodnemu opominu, namenoma uporno ali se upira, ugoditi njegovemu pozivu, se sme kaznovati v denarju od 10 do 500 Din, če pa je ta kazni neizterljiva, z zaporom od 1 do 10 dni.

(5) Za kaznovanje po prednjem odstavku je pristojno državno obče upravno oblastvo prve stopnje, ne glede na sodno postopanje.

9. Pravna pomoč.

Člen 79.

Vsa oblastva obče uprave morajo postopati v okviru zakonskih predpisov na zahtevo sodišč in ostalih oblastev ter sodelovati skladno z njimi.

10. Upravni stroški.

Člen 80.

(1) Poleg taks, predpisanih z zakonom o takсах, smejo pobirati državna oblastva obče uprave posebne upravne takse za one službene posle v oblihi upravnih stvareh, ki se započenejajo za ostvaritev ali za zaščito privatnih koristi državljanov (n. pr. za pregledovanje motornih vozil, parnih kotlov, opravljanje izpitov, za službo v zabaviščih).

(2) Te takse se odmerjajo sorazmerno s stroški za poslovanje in sorazmerno z obsegom in težkočo službenega posla.

Člen 81.

Natančnejše odredbe o vrsti in višini teh taks, o načinu pobiranja, o oprostitvi, o odškodnini organom in vobče o njih uporabljanju predpiše pristojni minister sporazumno z ministrom za finance in v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta.

Člen 82.

(1) Občine smejo skleniti, da pobirajo za upravne posle, kolikor se započenejajo za ostvaritev ali zaščito privatnih koristi državljanov, poleg državnih taks posebne občinske upravne takse.

(2) Sklepi o ustanovitvi, vrsti in višini taks, o načinu pobiranja, o oprostitvi od njih in o njih uporabljanju spadajo pod pretres velikega župana. Odločba velikega župana je, če teh taks ne odobri, dokončna, če pa jo odobri, jo mora poslati v končno odločitev ministru za finance.

11. Upravno postopanje.

Člen 83.

Posebni zakoni bodo določili postopanje v stvareh, ki spadajo v področje oblastev obče uprave.

Tretji del.

Uslužbenici.

V. poglavje.

Političnoupravni uradniki.

1. Obči pogoji.

Člen 84.

(1) Političnoupravni uradnik po tem zakonu je oni, ki je postavljen po predpisih tega zakona zato, da vrši političnoupravno službo pri državnih oblastvih notranje uprave.

(2) Političnoupravni uradnik sme biti vsak državljan kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je dovršil kot reden slušatelj pravno fakulteto in opravil predpisane izpite ter izpolnjuje ostale pogoje za državno službo.

Člen 85.

(1) Pripravljalna služba v političnoupravni stroki traja tri leta.

(2) Po treh letih pripravljalne službe se pripravnik takoj oceni glede stalnosti.

(3) Pripravnik, ki je opravil strokovni izpit za političnoupravno službo ter je povoljno ocenjen za stalnost, se postavi na ustrezno zvanje.

Člen 86.

Za političnoupravne uradnike ne smejo biti postavljeni oni, ki so obsojeni s sodno sodbo zbog kaznivega dejanja, s katerim je združena izguba državlanske časti, ali ki so obsojeni s sodbo na izgubo časti, najsi bi se jim pozneje vrnila, kakor tudi ne oni, ki so odpuščeni z razsodbo disciplinskega sodišča iz državne službe ali ki so obsojeni s sodbo rednih sodišč na izgubo zvanja ali na kazni na prostosti, s katero je po zakonu zvezana izguba državne službe zaradi kaznivih dejanj, ki so potekla iz brezčastnih nagibov.

2. Pogoji za pridobitev položaja.

Člen 87.

(1) Za upravne posle pravnega značaja v ministrstvu za notranje posle se smejo uporabljati samo političnoupravni uradniki.

(2) Prvi pomočnik, ministri pomočniki, načelniki in generalni inspektorji ministristva za notranje posle morajo imeti najmanj petnajst let državne službe, od katerih so prebili vsaj deset let v političnoupravni službi.

(3) Za inspektorje ministristva za notranje posle smejo biti postavljeni političnoupravni uradniki, ki so prebili najmanj deset let v političnoupravni službi.

Člen 88.

(1) Pri velikih županih in sreskih načelnikih opravljajo upravne posle pravnega značaja praviloma političnoupravni uradniki.

(2) Za velike župane smejo biti postavljene osebe s fakultetno izobrazbo ali s kakšno višjo strokovno šolo. Za podžupane smejo biti postavljeni političnoupravni uradniki, ki imajo najmanj petnajst let državne službe, od katerih so prebili vsaj deset let v političnoupravni službi.

(3) Za županijske inspektorje smejo biti postavljeni političnoupravni uradniki, ki imajo najmanj osem let političnoupravne službe.

(4) Za sreske načelnike smejo biti postavljeni političnoupravni uradniki, ki imajo osem let državne službe, od katerih so prebili najmanj pet let v političnoupravni službi.

(5) V omenjeni osemletni rok se šteje tudi političnoupravna služba pri mestih s pravico občega upravnega oblastva prve stopnje.

(6) Za sreske podnačelnike smejo biti postavljeni političnoupravni uradniki po opravljenem strokovnem izpitu, če so prebili najmanj pet let v političnoupravni službi.

3. Sorodstvo.

Člen 89.

Političnoupravni uradniki ne smejo biti obenem v istem uradu starejšina in njemu podrejeni organi, če so sorodniki po krvi v prvi vrsti v kateremkoli kolenu, v stranski do vštete četrtga kolena, po svaštvu ali krstu do vštete drugega kolena kakor tudi ne svaki, katerih žene so rodne sestre.

4. Opravljanje drugega poklica.

Člen 90.

(1) Političnoupravni uradnik se ne sme baviti s posli, ki nasprotujejo časti in dostojanstvu njegovega položaja ali ki bi ga mogli ovirati v vestnem in točnem vršenju dolžnosti ali spraviti v dvom njegovo nepristranost.

(2) Ocena o tem pripada ministru za notranje posle.

5. Političnoupravni strokovni izpit.

Člen 91.

(1) Za prestop iz pripravljalne skupine mora opraviti političnoupravni pripravnik političnoupravni strokovni izpit.

(2) Pravico, opravljati političnoupravni strokovni izpit, pridobi političnoupravni pripravnik, ki je prebil, ko je dovršil pravno fakulteto in opravil predpisane izpite, najmanj dve leti v službi notranje uprave.

Člen 92.

Strokovnemu izpitu je namen ugotoviti, ali ima kandidat vse ono znanje in vse one sposobnosti, ki jih zahteva političnoupravna služba. V prvi vrsti je treba preskusiti:

1. ali ima kandidat zadostno teoretično in praktično razumevanje občeupravnih in kazenskopravnih.

nih zakonskih predpisov materialnega in formalnega značaja;

2. kolikšno je njegovo pravno znanje in kolikšna njegova poslovna spretnost;

3. znanje o političnih, socialnih in gospodarskih razmerah; in

4. sposobnost glede pravilnega uporabljanja pravnih norm in v izdajanju prikladnih naredb.

Člen 93.

(1) Političnoupravni izpit se opravlja pri velikem županu na sedežih apelacijskih ali upravnih sodišč v pričo odposlanca ministra za notranje posle pred izpraševalno komisijo, ki je sestavljena iz predsednika in štirih članov.

(2) Prošnje za opravljanje izpita se vlagajo pri velikem županu po službeni poti z dokazi o pogojih iz člena 91.

Člen 94.

(1) V začetku vsakega leta postavi minister za notranje posle za tekoče leto predsednika in člane izpraševalne komisije, zapisnikarja in njih namestnike.

(2) Člani izpraševalne komisije se postavljajo izmed političnoupravnih uradnikov, univerzitetnih profesorjev ali sodnikov kasacijskega sodišča, apelacijskih in upravnih sodišč.

Člen 95.

(1) Izpit je sestavljen iz pismenega in ustnega dela.

(2) Pismeni izpit obseza eno nalogo iz materialnega in pravnega upravnega prava in eno nalogo iz materialnega in pravnega upravnokazenskega prava.

(3) Dokler se izdelujeta pismeni nalogi, je ta izpit tajen.

Člen 96.

(1) Kandidat je izpit opravil, če glasuje za to večina komisijskih članov.

(2) Posvetovanje in glasovanje je tajno.

(3) Oceniti sta: «opravil» ali: «ni opravil».

(4) Če je ocena «opravil», sme dati komisija, ako se vsi člani strinjajo s tem, oceno: «opravil z odliko».

(5) Kandidat, ki izpita ni opravil, ga sme opravljati čez šest mesecev.

(6) Kdor izpita tudi drugič ne opravi, ga sme opravljati samo še enkrat, in sicer čez leto dni od dne drugega izpita.

Člen 97.

Pripravljalna služba se vrši tako, da se izuri političnoupravni pripravnik na najmanj dveh instancah v vseh upravnih in upravnokazenskih poslih in da se seznanji z vsemi manipulacijskimi posli pri običajnih upravnih oblastvih.

Člen 98.

Natančnejše odredbe o uporabljanju pripravnikov za vršenje pripravljalne službe, o njih vzgajanju in o napravah, potrebnih za vzgajanje, kakor tudi o opravljanju strokovnega izpita predpiše minister za notranje posle.

6. Ocene.

Člen 99.

(1) Minister za notranje posle izda o ocenjanju političnoupravnih uradnikov posebno uredbo, v kateri predpiše, kako je voditi evidenco o tekočem delovanju in uspešnosti dela kakor tudi o sposobnosti političnoupravnih uradnikov.

(2) Ocena se more glasiti: «odličen», «prav dober» in «slab».

(3) Ocena «odličen» velja samo, če jo potrdi na predlog strokovnega sveta minister za notranje posle. V ta namen je treba predložiti tako oceno ministru za notranje posle z obširno obrazloženim in primerno podprtim poročilom, iz katerega mora biti razvidno, s kakšnim poslovanjem v službi in izven nje, s praktično uspešnim in strokovno-literarnim delom ali s kakšnimi posebno uspešnimi nalogami občega pomena se je odlikoval dotični uradnik.

7. Zvanja, plače in napredovanja političnoupravnih uradnikov.

Člen 100.

Za političnoupravne uradnike se odredajo po položajih ta-le zvanja in te-le plače:

1. Prvi pomočnik ministra za notranje posle se postavlja v 1. skupino I. kategorije.

2. Pomočniki ministra za notranje posle se postavljajo v 2. skupino I. kategorije; čez štiri leta, ki so jih prebili v 2. skupini, pa se smejo postaviti, odnosno pomekniti v 2. skupino a).

3. Veliki župani in upravnik mesta Beograda se postavljajo v 3. skupino, smejo pa biti postavljeni v 3. skupino a), v 2. skupino in v 2. skupino a). Če pa so prišli s položaja 1. skupine I. kategorije ali s še višjega položaja, obdrže čin, plačo in vse prejemke položaja, na katerem so poslednji aktivno služili; čez štiri leta, ki so jih prebili v 3. skupini, odnosno v 3. skupini a), se smejo pomekniti v naslednjo višjo skupino.

4. Načelniki ministrstva za notranje posle in generalni inspektorji notranje uprave se postavljajo v 3. skupino; če so prišli z ustreznih položajev ali če so prebili štiri leta v 3. skupini, se smejo postaviti, odnosno pomekniti v 3. skupino a), čez nadaljnja štiri leta, ki so jih prebili na tem ali na ustreznem položaju, pa v 2. skupino I. kategorije.

5. Inspektorji ministrstva za notranje posle, podžupani, pomočnik upravnika mesta Beograda in upravni policijski v važnejših središčih (največ pet) se postavljajo v 4. skupino a) I. kategorije; če so prišli z ustreznih položajev ali če so prebili štiri leta na položaju inspektorja ministrstva za notranje posle, se smejo postaviti, odnosno pomekniti v 3. skupino, čez šest let, ki so jih prebili v 3. skupini, pa v 3. skupino a).

6. Svetniki ministrstva za notranje posle, upravni policijski in županijski inspektorji se postavljajo v 4. skupino I. kategorije; če so dovršili štiri leta v 1. skupini, se smejo postaviti, odnosno pomekniti v 4. skupino a), čez nadaljnja dovršena štiri leta pa v 3. skupino.

7. Županijski svetniki, policijski svetniki in policijski inspektorji se postavljajo v 5. skupino I. kategorije, če pa so dovršili štiri leta v njeni skupini, se smejo postaviti, odnosno pomekniti v 4. skupino in čez nadaljnja štiri leta v 4. skupino a); če so prebili šest let v 4. skupini a) ali če imajo skupaj 30 let državne službe in v poslednjih treh letih oceno «odličen», se smejo pomekniti v 3. skupino.

8. Sreski načelniki in predstojniki mestne policije v mestih s preko 30.000 prebivalci se postavljajo v 6. skupino I. kategorije; čez štiri leta, ki so jih prebili v 6. skupini, se smejo postaviti, odnosno pomekniti v 5. skupino, čez štiri leta od tega napredovanja v 4. skupino in čez nadaljnja štiri leta v 4. skupino a); če so prebili deset let v 4. skupini a) in imajo v poslednjih treh letih oceno «odličen», se smejo pomekniti v 3. skupino.

9. Sreski podnačelniki, tajniki, predstojniki policije v mestih z manj nego 30.000 prebivalci, starejšine mestnih okrajev (kvartov) in višji policijski komisariji se postavljajo v 6. skupino I. kategorije; čez štiri leta, ki so jih prebili v 6. skupini, se smejo pomekniti v 5. skupino, čez štiri leta, ki so jih prebili v 5. skupini, pa se smejo pomekniti v 4. skupino.

10. Višji pristavi in policijski komisariji se postavljajo v 7. skupino I. kategorije; čez pet let, ki so jih prebili na tem položaju, pa se smejo pomekniti v 6. skupino.

11. Pristavi se postavljajo v 8. skupino I. kategorije.

12. Političnoupravni pripravniki se postavljajo v 9. skupino I. kategorije.

Pomikanje po stopnjah osnovne plače se vrši po odredbah uradniškega zakona.

Člen 101.

(1) Političnoupravnim uradnikom pripadajo: plača in stanarina kakor tudi vse doklade, odrejene po uradniškem zakonu. Kdor uživa stanovanje v naravi, nima pravice do stanarine.

(2) Položajne plače za drugo skupino a), za 3. skupino a) in za 4. skupino a) I. kategorije, ki so določene v členu 100., znašajo na leto:

za 2. skupino a)	45.000 Din,
za 3. skupino a)	39.000 Din,
za 4. skupino a)	18.000 Din.

Člen 102.*

Glede na pomen službe političnoupravnih uradnikov se odreja posebna doklada na službo, in sicer na mesec:

1. za zvanja 1. skupine po 4000 Din,
2. za zvanja 2. skupine a) po 3500 Din,
3. za zvanja 2. skupine po 3000 Din,
4. za zvanja 3. skupine a) po 2500 Din,
5. za zvanja 3. skupine po 2000 Din,
6. za zvanja 4. skupine a) po 1500 Din,
7. za sreske načelnike, izvzemši 3. skupino in 4. skupino a), po 1200 Din,
8. za zvanja 4., 5. in 6. skupine, razen sreskih načelnikov, po 1000 Din,
9. za zvanja 7. in 8. skupine po 600 Din,
10. za političnoupravne pripravnike po 200 Din.

Člen 103.

(1) Političnoupravni uradnik sme biti postavljen na vse položaje in vsa zvanja, ki jih določa ta zakon, kolikor niso nižja od zvanja, ki ga je imel.

(2) Uradnik, ki je dobil letno oceno «slab», ne sme napredovati v prihodnjem letu in tudi se mu vobče ne sme šteti čas, ki ga je prebil v službi s slabo oceno, v rok za napredovanje.

(3) Kdor dobi v dveh zaporednih letih oceno «slab», izgubi 20 % prejemkov za leto dni; kdor pa jo dobi v treh, se odstrani iz službe in, če ima pravico do pokojnine, se mu za pokojninsko osnovo ne všteje doklada po členu 102.

Člen 104.

(1) Če je političnoupravni pripravnik opravil političnoupravni strokovni izpit, se mu všteje pripravniška služba za političnoupravno službo po tem zakonu.

(2) Drugače pa veljajo glede vštevanja službe predpisi uradniškega zakona.

8. Posebne doklade starejšinam.

Člen 105.

Veliki župani in sreski načelniki imajo pravico do stanovanja, kurjave in razsvetljave v naravi. Obseg in način uporabljanja predpiše minister za notranje posle.

9. Povračilo za službena potovanja.

Člen 106.

(1) Uslužbencem iz resorta notranje uprave gre ob službenih potovanjih, izvršenih v korist in ob stroških privatne stranke, povračilo potnih stroškov po predpisih, ki veljajo za sodne uslužbence.**

(2) Sreskim načelnikom odreja minister za notranje posle po poslovnem obsegu povprečnino kot dnevnice za potovanja. Ostali stroški potovanja se računijo po občeveljavnih predpisih.

(3) Minister za notranje posle sme odrediti tudi drugim organom notranje uprave povprečnino kot dnevnice, zlasti če zahteva to funkcija teh organov. — Strokovnim organom obče uprave smejo odrediti povprečnino za službena potovanja resortni ministri.

10. Sistemizacija službenih mest.

Člen 107.

(1) Minister za notranje posle določi z uredbo število vseh službenih položajev in zvanj političnoupravnih uradnikov in pripravnikov poedinega urada, odnosno območja v stroki notranje uprave.

(2) Nihče ne sme biti postavljen preko tega števila.

11. Odsotstvo.

Člen 108.

(1) Odsotstva od dolžnosti izven odmora se dajo političnoupravnim uradnikom samo ob dejanski potrebi.

(2) Sreski načelniki smejo dajati odsotstva podrejenemu osebju obče uprave do všteti petih dni, v katere se ne šteje čas za potovanje.

(3) Veliki župan sme dajati odsotstva podrejenemu osebju obče uprave skupaj tri tedne na leto. Pravico, dovoljevati odsotstvo do petih dni, sme prenesti na podrejene organe.

* Ta člen je bil izpremenjen z zakonom, priobčenim v Uradnem listu z današnjega dne pod št. 314/76.

** Te predpise obseza uredba, priobčena v Uradnem listu z dne 18. aprila 1929., št. 171/41.

Op. ur.

(4) Minister za notranje posle dovoljuje odsotstva uslužbencem ministrstva in velikim županom kakor tudi odsotstva preko treh tednov ostalim uslužbencem.

(5) Minister sme prenesti to pravico na prvega pomočnika, pomočnike in načelnike.

12. Izključitev od opravljanja dolžnosti.

Člen 109.

(1) Političnoupravni uradniki morajo takoj priobčiti svojemu starejšini, čim zvedo za razmerje, ki jih po zakonu izključuje od opravljanja dolžnosti.

(2) Če je starejšini nemogoče, odločiti o izključitvi, ali če se nanaša vprašanje izključitve na starejšino samega, mora to priobčiti pristojnemu višjemu starejšini.

13. Čin političnoupravnih uradnikov.

Člen 110.

(1) Čin političnoupravnih uradnikov se odreja po položajni plači. Če so položajne plače enake, je po činu starejši oni, ki je prej dobil to položajno plačo.

(2) Če sta dobila dva ali če je dobilo več uradnikov istega dne enake položajne plače, je po činu starejši oni, ki ima več časa državne službe; ob enakem številu let efektivne državne službe odloči večje število let političnoupravne službe, če bi bilo pa tudi to enako, odloči doba starosti.

(3) V isti skupini je višji oni, ki je prej dobil višji položaj.

(4) Starejšina urada ima proti podrejenim uradnikom najvišji čin.

(5) Obči seznamek političnoupravnih uradnikov se sestavi po tem določenem činu in se vodi v ministrstvu za notranje posle kakor tudi pri velikih županih.

(6) Spore o činu rešuje minister za notranje posle na predlog strokovnega sveta.

14. Pokojnina.

Člen 111.

(1) Ko je prebil političnoupravni uradnik efektivno 35 let v državni službi, se mora upokojiti, če to zahteva.

(2) Drugače pa se uporabljajo glede pravice do pokojnin kakor tudi za računanje časa in količine pokojnine predpisi, ki veljajo za ostale civilne državne uradnike.

(3) Toda od posebne doklade na službo po členu 102., ki jo je prejemal političnoupravni uradnik ob času upokojitve, dobiva, če je upokojen, ko je dovršil 20 let efektivne službe, 50 %; če je upokojen po dovršenih 25 letih efektivne službe, dobiva 60 %, po dovršenih 30 letih efektivne službe pa 70 % te doklade in končno po dovršenih 35 letih efektivne službe vso doklado.

15. Veljavnost uradniškega zakona.

Člen 112.

Kolikor niso urejena službena razmerja, pravice in dolžnosti političnoupravnih uradnikov s tem ali drugimi zakoni ali predpisi, izdanimi na podstavi teh zakonov, veljajo tudi zanje predpisi uradniškega zakona.

VI. poglavje.

Ostalo osebje.

1. Upravni pisarniški uradniki.

Člen 113.

(1) Pri poedinih državnih oblastvih notranje uprave se postavljajo za opravljanje odrejenih poslov upravni pisarniški uradniki.

(2) Število in vrste teh uradnikov pri poedinih uradih se določajo po potrebi službe. O tem odloča minister za notranje posle.

(3) Predpise o predhodni šolski izobrazbi, o pripravljalni službi, o opravljanju strokovnih izpitov, o postavljanju v službo, o dolžnostih in pravicah in o področju tega osebja izda minister za notranje posle, kolikor ni to urejeno z zakoni.

(4) Upravni pisarniški uradniki, ki so dovršili 20 let državne službe, smejo prestopiti iz III. v II. kategorijo, če so se v službi posebno odlikovali ter so bili ocenjeni v poslednjih treh letih za <odlične>.

(5) Obče nadzorstvo nad vsem upravnim pisarniškim osebjem vodijo starejšine uradov po organih, ki jim je naloženo, voditi celokupno pisarniško administracijo.

Člen 114.

(1) Za pomožne organe v poslih, ki so dodeljeni po tem zakonu političnoupravnim uradnikom, se uporabljajo pri oblastvih notranje uprave pomožni tajniki in pisarji.

(2) Za pomožne tajnike in pisarje smejo biti postavljeni oni, ki imajo obče pogoje za državno službo in ki so dovršili srednjo šolo, opravili zrelostni izpit, imajo najmanj tri leta prakse ter so opravili državni strokovni izpit.

Člen 115.

Kolikor ni pri poedinih oblastvih notranje uprave pomožnih tajnikov ali pisarjev po členu 114. ali se tudi poleg njih pokaže potreba, smejo poveriti starejšine oblastev poleg poslov, odrejenih s pisarniškim pravilnikom, pisarniškim uradnikom tudi upravne posle, kakor: sestavljanje zapisnikov, pripravljanje osnutkov za odločbe po ustanovljenih obrazcih ali po kratkih beležkah referentov kakor tudi na zahtevo strank v mejah zakonskih predpisov izdajanje izpiskov in prepisov iz spisov in knjig, ki jih je podpisal in opremil z uradnim pečatom predstojnik pisarne ali oni njen uradnik, ki je posebe odreden za to.

2. Upravni zvaničniki in služitelji.

Člen 116.

(1) Pri poedinih državnih oblastvih notranje uprave se postavlja potrebno število zvaničnikov in služiteljev.

(2) Predpise o pogojih za postavljanje zvaničnikov in služiteljev, o ureditvi njih službenih razmerij in o njih področju izda v okviru veljavnih zakonov minister za notranje posle, ki odreja tudi število zvaničnikov in služiteljev za ministrstvo in skupno za vse podrejene obče upravne urade v poedinih oblastih.

3. Policijski uslužbenci.

Člen 117.

(1) Policijski uslužbenci se postavljajo za opravljanje policijske službe pri državnih krajevnih policijskih ali njim nadrejenih oblastvih.

(2) Njih službena razmerja se uredi s posebno uredbo ministra za notranje posle.

(3) Političnoupravni uradniki, ki opravljajo policijsko službo pri državnih krajevnih policijskih oblastvih, spadajo pod odredbe tega zakona.

VII. poglavje.

Skupne odredbe.

1. Depolitizacija osebja.

Člen 118.

(1) Političnoupravnim uslužbencem je prepovedano, kakorkoli izražati strankarsko pripadnost ter v kakršnikoli obliki strankarski delovati in se uveljavljati. Tako se prepoveduje, uporabljati oblast in položaj v strankarske namene kakor tudi vplivati na podrejene državne in samoupravne uslužbenec in na državljane vobče; nadalje se aktivno strankarski izražati v kakršnikoli obliki; potem iz strankarskih razlogov pristranski postopati v službenem poslu in v službenih razmerjih proti podrejenim državnim in samoupravnim uslužbencem kakor tudi proti državljanom vobče; podpirati javno ali tajno akcije katerekoli politične stranke ali poedincev v službi in izven nje.

(2) Kdor prekrši predpise tega člena, tega kaznuje minister za notranje posle po velikosti krivde in oceni: 1. z denarno kaznijo do zneska vseh trimesečnih prejemkov; 2. z odstranitvijo iz državne službe; 3. z zmanjšbo pokojninskih prejemkov ali 4. z odvzemom pravice do pokojnine.

(3) Kazni pod št. 3. in 4. tega člena izreka minister za notranje posle, ko je zaslišal zbor starejšin, v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta.

2. Službena obleka.

Člen 119.

(1) Minister za notranje posle odredi, kateri uslužbenci notranje uprave morajo nositi, bodisi pri opravljanju službe vobče, bodisi v poedinih primerih, posebno službeno obleko (uniformo), odnosno službeni znak.

(2) Minister za notranje posle predpiše natančnejše odredbe o službeni obleki in povprečni dokladi zanj.

3. Odmor.

Člen 120.

Uslužbenci notranje uprave imajo pravico do odmora po predpisih uradniškega zakona.

4. Pokojnina.

Člen 121.

(1) Če je državni uslužbenec notranje uprave, opravlja službo, brez svoje krivde tako poškodovan, da postane zbog poškodbe ali zbog dobljene kužne bolezni nesposoben za nadaljnjo službo, se mu prizna za pokojnino čas, ki ga je prebil do takrat v službi, in še deset let. Odlok o tem priznanju izda minister za notranje posle.

(2) Rodbinam državnih uslužbencev notranje uprave, ki so brez svoje krivde v državnem poslu poškodovani ali obole za boleznijo, ki je nastopila kot posledica okužitve, ter zbog tega umrjejo, gre pokojnina, odmerjena po pokojnini, ki se izračuna po prednjem odstavku.

VIII. poglavje.

Odgovornost.

Člen 122.

Odredbe tega zakona o odgovornosti veljajo za vse uslužbenec v resortu ministrstva za notranje posle, kolikor se ne predpišejo za poedine vrste teh uslužbencev posebne odredbe; za upokojene uslužbenec v resortu ministrstva za notranje posle pa se uporabljajo odredbe o disciplinski odgovornosti, kakor in kolikor je to določeno s tem zakonom.

1. Odgovornost pred rednim sodiščem.

Člen 123.

Zaradi kaznivih dejanj po kazenskem zakonu, storjenih pri opravljanju službene dolžnosti, spada uslužbenec pod sojenje rednih sodišč.

2. Disciplinska odgovornost.

1. Obče odredbe.

Člen 124.

Uslužbenec, ki prekrši v službi ali izven nje predpisane dolžnosti svoje službe ali ugled stroke, se kaznuje, ne glede na odgovornost po kazenskem zakonu, s kaznijo za nerednost ali z disciplinsko kaznijo, kakor je pač prekršitev dolžnosti samo navadna nerednost (disciplinski prekršek) ali pa se mora smatrati glede na škodo in nevarnost za službene koristi ali za ugled stroke zbog svoje velikosti, ponavljanja ali drugih obtežujočih okoliščin za disciplinski prestop.

2. Nerednosti.

Člen 125.

(1) Kazni za nerednost sta te-le:

1. pismeni ukor,
2. denarna kazen.

(2) Denarna kazen ne sme biti v poedinem primeru večja od 300 Din. Seštevek kazni, pravno-močno naloženih uslužbencu v enem letu, ne sme presežati zneska enomesečne (osnovne in položajne) plače.

Člen 126.

(1) Kazni za nerednosti izreka neposredni ali vsak višji starejšina.

(2) Kazen se ne sme izreči, preden se uslužbenec zasliši. Obrazložena odločba se mu mora priobčiti pismeno.

(3) Denarne kazni se izrekajo v korist državne blagajne ter se odtezajo od prejemkov.

Člen 127.

Zoper odločbo o kazni za nerednost, ki je ni izrekel minister za notranje posle, se sme pritožiti uslužbenec v osmih dneh od dne priobčitve na starejšino neposrednjega višjega urada, čigar odločba je izvršna.

Člen 128.

Nerednosti zastarajo čez leto dni.

3. Disciplinski kazniva dejanja.

Člen 129.

(1) Za dejanja, disciplinski kazniva po zakonu, se smatrajo vse težje prekršitve predpisanih službenih dolžnosti ali ugleda stroke, storjene v službi

ali izven nje, ne glede na to, ali so te prekršitve po odredbah kazenskega zakona kaznivo dejanje ali ne.

(2) Za težje prekršitve dolžnosti službe ali ugleda stroke se smatrajo tudi naslednja dejanja, ne glede na to, ali so s predpisi izrečno prepovedana ali ne:

1. pristransko ali sebično, nevestno ali malomarno opravljanje službe;
2. iznujanje ali izsiljevanje kakršnekoli nagrade, bodisi zase, bodisi za drugega, neposredno od strank ali posredno za posle, ki se opravljajo po službeni dolžnosti;
3. sprejemanje podkupnine;
4. malomarno ali neredno prihajanje v službo tudi po kaznovanju zaradi nerednosti;
5. namerno netočno obveščanje v službenih stvareh;
6. nedopustna kritika in preziranje naredb in postopanja oblasti, starejšin in nadrejenecv;
- (7) izdajanje službene tajnosti;
8. razsipno trošenje službenega materiala;
9. nedostojno ali sirovo ravnanje s strankami;
10. slabo opravljanje starejšinske oblasti proti podrejenecem, zlasti nedostojno, sirovo ali nepravilno ravnanje z njimi, nezadostno nadzorstvo nad njimi ali trajno zanemarjanje njih vzgajanja v službi, namerno varovanje ali priporočanje nesposobnih ali malovrednih uslužbenecv kakor tudi opuščanje dolžnosti iz člena 149.;
11. nedostojno ali nevljudno ponašanje podrejenecv proti nadrejenecem ali poniževanje njih ugleda;
12. napravljjanje zmede, prepira ali nesložnost s tovariši v službi;
13. nemoralno ali nedostojno vedenje v privatnem življenju, kakršno je: pijančevanje, potepanje, igranje na slepo srečo in temu podobno na krajih in v družbah in na način, ki ponižuje dostojanstvo državnega uslužbenca;
14. lahkomično zadolževanje;
15. opravljanje stranske službe brez dovolitve pristojnega starejšine ali sprejemanje položajev in izvrševanje poslov, ki bi nasprotovali dostojanstvu in časti uslužbenčevega zvanja ali bi ga ovrhali pri opravljanju njegovih stalnih službenih dolžnosti;
16. vsako delo in ponašanje, ki bi podpiralo izzivanje plemenske in verske mržnje, vsako delo in vsaka agitacija zoper idejo državnega in narodnega edinstva, nedopustna kritika postopanja vlade in njenih aktov kakor tudi obstoječega reda; prav tako vsaka opustitev pregona in kaznovanja vseh spredaj naštetih postopanj.

4. Disciplinske kazni.

Člen 130.

(1) Disciplinske kazni so:

1. zmanjšba prejemkov,
2. ustavitev napredovanja,
3. premestitev z odvzemom pravice do povračila potnih in selitvenih stroškov,
4. upokožitev brez zmanjšbe ali z zmanjšbo pokojnine,
5. odpustitev iz službe.

(2) Kazni pod št. 1., 2. in 3. tega člena se smejo izrekat tudi po dve zaradi istega disciplinskega predmeta.

(3) Disciplinske kazni izrekajo pristojna disciplinska sodišča, in sicer na podstavi predpisno izvedenega postopanja. Minister za notranje posle sme izrekat tudi sam, po preiskavi, ki so jo izvršili odrejeni organi, kazni iz št. 1. do 3. tega člena kakor tudi upokojevati in odpustiti iz službe brez izgube pridobljenih pravic.

Člen 131.

(1) Zmanjšba prejemkov se nanaša na osnovno in položajno plačo, ki jo je prejemal uslužbenec ali do katere je pridobil pravico do dne, ko je postala disciplinska razsodba izvršna. Izreči se sme največ do enega leta; toda v poedinem mesecu ne sme biti večja nego 20 % mesečne (osnovne in položajne) plače.

(2) Kazen zmanjšbe aktivnih prejemkov se prenese z istim odstotkom tudi na pokojnino, če se uslužbenec, dokler traja kazen, upokoji.

Člen 132.

(1) Ustavitev napredovanja obseza ustavitev napredovanja na višjo stopnjo osnovne plače in stanarine kakor tudi v višjo skupino. Ta kazen se sme izreči največ do treh let.

(2) Odrejeni čas kazni se šteje za napredovanje na višjo stopnjo, v višjo skupino in stanarino.

Člen 133.

Zmanjšba pokojnine po členu 130., št. 4., sme trajati največ deset let; toda v poedinem mesecu ne sme biti večja nego 30 % mesečne pokojnine.

Člen 134.

(1) Kazen odpustitve iz službe ima za posledico izgubo pravice do osebne pokojnine, a do rodbinske pokojnine samo, če se ugotovi s sodno sodbo, da je kriva tudi rodbina.

(2) Ob dokazanem siromaštvu in nesposobnosti za pridobivanje se sme priznati odpuščenu uslužbencu z isto razsodbo vzdrževalnina največ do polovice zneska mesečne pokojnine, do katere bi imel pravico, ko bi bil upokojen. Vzdrževalnina se sme priznati za izvesten krajši čas ali do smrti.

(3) Nekrivi rodbini odpuščene uslužbenca se sme priznati iz posebnih ozirov z isto razsodbo vzdrževalnina največ do zneska normalne rodbinske pokojnine, do katere bi imel pravico, če bi bil obsojeni uslužbenec umrl. Vzdrževalnina se sme priznati od dne, ko so se ustavili njegovi prejemki, toda samo, če se ni uprabila odredba prednjega odstavka.

(4) Vzdrževalnino ustavi pristojno oblastvo, čim prestanejo razlogi, iz katerih je bila priznana.

5. Disciplinska sodišča.

Člen 135.

(1) Disciplinska sodišča so:

1. disciplinska sodišča pri velikih županih;
2. disciplinsko sodišče pri ministrstvu za notranje posle;
3. upravna sodišča in državni svet kot disciplinska sodišča.

(2) Županijska disciplinska sodišča in disciplinsko sodišče pri ministrstvu za notranje posle so disciplinska sodišča prve stopnje.

(3) Disciplinsko sodišče pri ministrstvu za notranje posle je tudi disciplinsko sodišče druge stopnje v primerih, navedenih v zakonu.

(4) Upravna sodišča in državni svet so disciplinska sodišča druge stopnje.

Člen 136.

(1) Člane disciplinskih sodišč pri ministrstvu za notranje posle in velikih županij odreja minister za notranje posle izmed višjih državnih uradnikov v resortu ministrstva za notranje posle, stalno zaposlenih v ministrstvu, odnosno v dotični oblasti, in sicer potrebno število iz I. in potrebno število iz II. in III. kategorije. Po činu najstarejši član, ki ima stalno službeno mesto na sedežu disciplinskega sodišča, je predsednik disciplinskega sodišča.

(2) Član disciplinskega sodišča, zoper katerega se uvede disciplinsko ali sodno kazensko postopanje, ne sme opravljati disciplinskosodniške dolžnosti, dokler traja postopanje. Če se konča postopanje z njegovim kaznovanjem, preneha biti uradnik član disciplinskega sodišča.

(3) Če se mesto izprazni, se odrede člani disciplinskega sodišča po odstavku (1) tega člena.

Člen 137.

(1) Disciplinska sodišča pri ministrstvu za notranje posle in velikih županij odločajo in razsojajo v oddelkih, ki so sestavljeni pri velikih županij iz predsednika in dveh, pri ministrstvu pa iz predsednika in štirih po činu najstarejših članov disciplinskega sodišča kot sodnikov, in sicer iz I. kategorije, če se odloča o disciplinski kaznivem dejanju uradnika I. kategorije. Če je predsednik ali sodnik zadržan, stopi na njegovo mesto naslednji po činu najstarejši sodnik, v oddelek pa vstopi kot najmlajši naslednji po činu najstarejši član disciplinskega sodišča I. kategorije.

(2) Če odloča disciplinsko sodišče o kaznivem dejanju uradnika II., odnosno III. kategorije, ali zvanika ali služitelja, stopi na mesto najmlajšega sodnika I. kategorije po činu najstarejši član disciplinskega sodišča II., odnosno III. kategorije. Če je ta sodnik zadržan, stopi na njegovo mesto naslednji po činu najstarejši član disciplinskega sodišča II., odnosno III. kategorije.

Člen 138.

Disciplinska sodišča postopajo po predpisih tega zakona. Kolikor ti predpisi ne bi zadoščali, se upo-

rabljajo zmiselno predpisi zakonika o sodnem kazenskem postopanju.

Člen 139.

Disciplinska sodišča odločajo z večino glasov. Odločbe o obtoženčevi krivdi in kazni ali oprostitvi so razsodbe, ostale so rešitve.

Člen 140.

(1) Glede izključevanja in izločanja članov disciplinskih sodišč se uporabljajo zmiselno predpisi zakonika o sodnem kazenskem postopanju.

(2) O izločitvi odloči disciplinsko sodišče v tajni seji.

Člen 141.

(1) Veliki župan in minister za notranje posle morata pokrivati stvarne potrebe in skrbeti za opravljanje pisarniško-manipulativnih poslov disciplinskih sodišč, ki sta ustanovljeni pri njima.

(2) Starejšini teh uradov odredita za vsak primer posebe zapisnikarja za disciplinske razprave izmed njima podrejenih političnoupravnih uradnikov.

Člen 142.

Vsa državna in samoupravna oblastva morajo postopati na zahteve disciplinskih sodišč in njih organov ter jih smatrati za nujne.

6. Pristojnost disciplinskih sodišč.

Člen 143.

(1) Disciplinsko sodišče pri velikem županu je pristojno za sojenje disciplinski kaznivih dejanj vseh državnih uslužbenecv v resortu ministrstva za notranje posle, ki so stalno zaposleni pri velikem županu ali pri njemu podrejenih uradih, izvzemši uradnike, višje od 4. skupine a) I. kategorije.

(2) Disciplinsko sodišče pri ministrstvu za notranje posle je pristojno za sojenje disciplinski kaznivih dejanj vseh ostalih državnih uslužbenecv v resortu ministrstva za notranje posle.

Člen 144.

(1) Za pretresanje pritožb zoper rešitve županijskega disciplinskega sodišča ali njegovega predsednika kakor tudi zoper one razsodbe tega sodišča, s katerimi se uslužbenec obsoja na kazni po členu 130., št. 1. do 3., ali s katerimi se uslužbenec, če je predlagal disciplinski tožilec kakšno izmed označenih kazni, oprasča, je pristojno disciplinsko sodišče pri ministrstvu za notranje posle; za pretresanje pritožb zoper razsodbe, s katerimi se uslužbenec obsoja na kazni po členu 130., št. 4. ali 5., ali s katerimi se uslužbenec, če je predlagal disciplinski tožilec kakšno izmed označenih kazni, oprasča, je pristojno upravno sodišče za dotično oblast.

(2) Za pretresanje pritožb zoper odločbe (rešitve in razsodbe) disciplinskega sodišča pri ministrstvu za notranje posle kot disciplinskega sodišča prve stopnje ali njegovega predsednika je pristojen državni svet.

Člen 145.

(1) Pristojnost se opredeljuje po uslužbenčevem položaju, odnosno po uradu, kjer je uslužbenec stalno zaposlen ob uri, ko se zve za uslužbenčevo kaznivo dejanje.

(2) To velja tudi, če je soditi uslužbencu disciplinski kaznivo dejanje, ki ga je storil kot državni uslužbenec, preden je bil postavljen na dotično mesto. V tem primeru se odloči o obstoju in kaznivosti disciplinski kaznivega dejanja v prvi vrsti po predpisih, ki so veljali za obdolženca ob času, ko je storil kaznivo dejanje.

(3) Tudi če se uslužbenec premesti ali upokoji, ostane pristojno ono sodišče, ki je že uvedlo postopanje.

(4) Disciplinsko sodišče mora po uradni dolžnosti ugotoviti svojo pristojnost.

Člen 146.

Spore o pristojnosti med županijskimi disciplinskimi sodišči rešuje disciplinsko sodišče pri ministrstvu za notranje posle; vse ostale spore o pristojnosti med disciplinskimi sodišči pa rešuje državni svet.

7. Disciplinski tožilci.

Člen 147.

(1) Pri vsakem disciplinskem sodišču je postaviti disciplinskega tožilca in potrebno število

namestnikov izmed političnoupravnih uradnikov, ki so stalno zaposleni na sedežu sodišča, in sicer praviloma izmed inspektorjev. Ti zastopajo pred sodiščem koristi službe in ugled stroke, oškodovane s prekršitvijo dolžnosti.

(2) Disciplinske tožilce in njih namestnike postavlja za tri leta pri disciplinskem sodišču pri ministrstvu za notranje posle in pri državnem svetu minister, pri županijskih disciplinskih sodiščih in pri upravnih sodiščih pa veliki župan. Pri upravnih sodiščih postavlja te organe veliki župan oblasti, kjer je upravno sodišče.

(3) Disciplinski tožilec se zasliši pred vsako odločbo disciplinskega sodišča, da čuva njemu poverjene koristi.

(4) Če se uvede zoper disciplinskega tožilca disciplinsko ali sodno kazensko postopanje, ne sme opravljati dolžnosti disciplinskega tožilca, dokler traja postopanje. Če se konča postopanje s kaznovanjem, prestane biti uradnik disciplinski tožilec za to dobo; za ostanek trimesečnega roka se postavi po predpisih tega člena drug.

8. Branilci.

Člen 148.

(1) Obdolženi uslužbenec ima pravico do branilca v disciplinskem postopanju ter ga sme vzeti ali izmed državnih uslužbencev ali pa izmed javnih pravnih zastopnikov.

(2) Če ga ne odredi sam, mu postavi disciplinsko sodišče branilca za ustno razpravo. Sodišče stori to tudi takrat, kadar odrejeni ali postavljeni branilec ne pride na razpravo.

(3) Razen v primeru, navedenem v prednjem odstavku, niso uslužbeni dolžni, sprejeti obrambe. Nikoli ne smejo prejemati uslužbeni nagrade; imajo pa pravico do povračila izdatkov, ki so jih imeli v prid obrambe.

(4) Branilec je v obrambi svoboden. Zavezan je, čuvati tajnost, ki mu je bila zaupana.

9. Postavitev pod disciplinsko postopanje.

Člen 149.

(1) Če starejšina zve za uslužbenčev disciplinski prestopok, izvrši, odnosno odredi predhodne kratke poizvedbe.

(2) Če načeluje ta starejšina običnemu upravnemu oblastvu prve stopnje, pošlje preiskani predmet s svojim predlogom velikemu županu, odnosno upravniku mesta Beograda, ako smatra, da gre za disciplinski prestopok.

(3) Če spozna veliki župan, da gre za disciplinski prestopok, a se tiče uradnika I. kategorije ali 1. ali 2. skupine II. kategorije, pošlje preiskani predmet s svojim predlogom ministru za notranje posle; če pa se tiče ostalih uslužbencev, odredi, da se postavijo pod disciplinsko sodišče, ter pošlje predmet s svojo tožbo disciplinskemu sodišču.

(4) Minister za notranje posle odredi, če ne reši sam disciplinskega prestopka po členih 118. in 130., postavitev pod disciplinsko sodišče ter pošlje spise pristojnemu disciplinskemu sodišču s tožbo.

(5) Rešitev o postavitvi pod disciplinsko sodišče se vroči po službeni poti obdolženemu uslužbencu in disciplinskemu tožilcu. Zoper to rešitev ni pritožbe.

Člen 150.

(1) Disciplinsko sodišče odredi disciplinsko preiskavo, odnosno odredi, če smatra predmet za dovolj preiskanega, ustno razpravo.

(2) Če spozna disciplinsko sodišče med postopanjem, da je treba uvesti disciplinsko postopanje tudi zoper uslužbenca, ki ga pristojni starejšina ni obtožil, obvesti o tem starejšino, z uslužbencem pa postopa, kakor bi bil obtožen tudi on.

10. Učinek sodnega kazenskega postopanja na disciplinsko postopanje.

Člen 151.

(1) Če se uvede zoper uslužbenca sodno kazensko postopanje bodisi na tožbo države, bodisi na tožbo privatne osebe, mora to njegov neposredni starejšina takoj sporočiti pristojnemu neposrednjemu starejšini.

(2) Prav tako mora vročiti starejšina urada, postopajoč po členu 149., odnosno disciplinsko sodišče, postopajoč po členu 150., če spozna, da gre pri uslužbenčevem dejanju za dejanje, kaz-

nivo po kazenskem zakonu, vse spise rednemu sodišču. V prvem primeru sporoči to starejšina urada neposrednjemu višjemu starejšini; v drugem primeru pa obvesti disciplinsko sodišče starejšino, ki je vložil tožbo. Disciplinsko postopanje se odloži do konca sodnega kazenskega postopanja.

Člen 152.

Če je uslužbenec obsojen s sodno kazensko sodbo, ki ima po veljavnih predpisih neposredno za posledico izgubo službe, se izvrši odpustitev iz službe brez nadaljnega postopanja administrativno. V tem primeru se smejo uporabiti odredbe iz člena 134.

Člen 153.

Redna sodišča kakor tudi vsa ostala oblastva morajo obvestiti, če uvedejo zoper uslužbenca postopanje zbog kaznivega dejanja, kakor tudi če ga kaznujejo, o tem neposrednjega starejšino dotičnega uslužbenca. Starejšina sporoči to neposrednjemu višjemu starejšini zaradi nadaljnega postopanja.

11. Disciplinska preiskava.

Člen 154.

(1) Če odredi disciplinsko sodišče disciplinsko preiskavo, zahteva od ministra za notranje posle, odnosno od velikega župana, naj postavi disciplinskega preiskovalca izmed njemu podrejenih političnoupravnih uradnikov.

(2) Uradnik, ki je pozvan, sodelovati v istem disciplinskem postopanju v drugi funkciji, se ne sme postaviti za disciplinskega preiskovalca. Zanj veljajo zmiselno odredbe členov 136. in 140.

Člen 155.

(1) Disciplinski preiskovalec zasliši priče in izvedence brez prisega, preišče po službeni dolžnosti vse okolnosti in vsa dokazila, ki jih je treba za popolno razjasnitev stvari, ter dá obtožencu priliko, da se izrazi o vseh točkah obdolžitve.

(2) Disciplinski preiskovalec sme zahtevati tudi sodelovanje običih upravnih in policijskih oblastev, zlasti če prebivajo priče ali izvedenci izven mej njegovega službenega območja ali če na poziv disciplinskega preiskovalca ne pridejo ali odrečejo besedo iz razlogov, ki zakonski niso opravičeni.

(3) Obča upravna oblastva postopajo pri tem po predpisih, ki veljajo za pozivanje strank pri teh oblastvih.

(4) Če je treba zato, da se ugotovi resnica, zaslišati poedine priče ali izvedence pod prisego, se obrne disciplinski preiskovalec po svojem službenem oblastvu na pristojna sodišča s prošnjo za zaslišanje pod prisego.

Člen 156.

(1) Disciplinski tožilec sme predlagati, da se izvrše nadaljnje poizvedbe, zlasti glede na morebitno novo obdolžitve.

(2) Tudi obdolženec ima pravico, predlagati izvršitev izvestnih nadaljnjih poizvedb.

(3) Če disciplinski preiskovalec dvomi, ali je treba usvojiti predlog, zahteva rešitev disciplinskega sodišča.

12. Odreditev razprave.

Člen 157.

O izvršeni preiskavi se obvesti disciplinski tožilec s pozivom, naj poda disciplinskemu sodišču svoj predlog, ki mora obsežati tudi predlog o kazni.

Člen 158.

(1) V rešitvi, s katero se odreja ustna razprava, je treba označiti z obrazložitvijo dejanje, ki ga je uslužbenec obdolžen, in vse, česar je treba za razpravo.

(2) Obtoženec in tožilec imata pravico, podati v osmih dneh od dne, ko se jima vroči rešitev, s katero se odreja ustna razprava, disciplinskemu sodišču nadaljnje predloge.

(3) Po preteku tega roka odredi predsednik disciplinskega sodišča dan ustne razprave, pozove disciplinskega tožilca, obtoženca in njegovega branilca kakor tudi priče in izvedence ter izda vse druge naredbe, kolikor je treba, da se razprava neovirano izvrši.

Člen 159.

(1) Če dopušča značaj obdolžitve, sme dovoliti predsednik disciplinskega sodišča obtožencu in njegovemu branilcu, ko je priobčil rešitev o odre-

jeni ustni razpravi, da pregledata vse spise, razen zapisnika o posvetovanju.

(2) Kdor objavi ali ustno priobči vsebino teh spisov, se kaznuje v korist državne blagajne s kaznijo od 1000 do 10.000 Din. To kaznivo dejanje preišče in kazni izreče predsednik onega sodišča, ki je dovolilo vpogled spisov.

13. Ustna razprava.

Člen 160.

(1) Razprava je ustna in tajna; vendar pa sme obtoženec zahtevati, da ji prisostvujejo trije državni uslužbeni, ki jih odredi sam.

(2) Razprava se začne s čitanjem rešitve, s katero se je odredila razprava; potem se zaslišijo obtoženec, pozvane priče in izvedenci ter se, po potrebi, prečitajo zapisniki o preiskavi in drugi važni spisi.

(3) Disciplinsko sodišče ima pravico, na razpravi zapriseči priče in izvedence, če se mu zdi to potrebno. Zaprisega se izvrši po predpisih sodnega kazenskega postopanja.

(4) Obtoženec in njegov branilec kakor tudi disciplinski tožilec imajo pravico, dajati izjave o vsakem dokazu, podajati predloge in zastavljati po predsedniku disciplinskega sodišča vprašanja pričam in izvedencem.

(5) Po izvršenem dokazovanju dobi besedo disciplinski tožilec, za njim branilec; poslednjo besedo pa ima v vsakem primeru obtoženec.

(6) Če obtoženi uslužbenec, dasi je prejel poziv pravočasno, ne pride na razpravo in ne opraviči pravočasno svojega izostanka, se izvrši razprava in izreče razsodba tudi brez njega, ko se je prečitala njegova obramba, če je bila izročena ali če je že v spisih, in ko se je zaslišal njegov branilec. Za opravičbo smatra disciplinsko sodišče obtoženčovo težko bolezen in preloži razpravo.

(7) Če smatra disciplinsko sodišče bodisi na zahtevo, bodisi po službeni dolžnosti, da je treba zaslišati kakšno pričo ali priskrbeti drug dokaz zaradi razjasnitve stvari, a tega ni mogoče izvršiti pred razpravo ali med njo, se razprava preloži.

Člen 161.

(1) Na razpravi se vodi zapisnik, v katerega se zapišejo dan razprave, ime predsednikovo, imena disciplinskih sodnikov in ime zapisnikarjevo kakor tudi predmet in potek razprave v glavnih točkah. Zapisnik podpišeta predsednik in zapisnikar.

(2) O posvetovanju in glasovanju, ki je tajno, se vodi poseben zapisnik, ki ga podpišejo predsednik in sodniki.

14. Razsodba.

Člen 162.

(1) Disciplinsko sodišče sodi po svobodnem prepričanju, dobljenem na ustni razpravi.

(2) Z razsodbo se obtoženi uslužbenec ali oprosti kot nekriv ali pa se obsodi na disciplinsko kazni.

(3) V razsodbi je treba odločiti tudi o povračilu stroškov disciplinskega postopanja. Če se obtoženec oprosti, plača stroške postopanja država, drugače pa obtoženec.

(4) Branilčeve stroške plača vedno obtoženec.

(5) Razsodba se razglasi ustno z razlogi vred na koncu razprave in posvetovanja, pismeno pa se priobči v osmih dneh od dne razglasitve z obrazložitvijo obtoženemu uslužbencu in disciplinskemu tožilcu.

Člen 163.

(1) Če uslužbenec pred izvršnostjo razsodbe umre, se disciplinsko postopanje ustavi. Stroške postopanja razen branilčevih stroškov plača v tem primeru država.

(2) Če se uslužbencu pred izvršnostjo razsodbe uvaži ostavka na državno službo, se disciplinsko postopanje prekine, razen če je moči po pravici verjeti, da je storil uslužbenec dejanje, ki ima za posledico odstranitev iz službe. Prekinitev disciplinskega postopanja se vpiše v uslužbenski list. Če se uslužbenec vrne v službo, se disciplinsko postopanje nadaljuje.

(3) Če se uslužbenec pred izvršnostjo razsodbe upokoji, se nadaljuje disciplinsko postopanje po predpisih, ki veljajo glede disciplinskega postopanja za aktivne uslužbence, razen odredb o disciplinskih kaznih in pritožb na sodišče druge stopnje, glede katerih veljajo odredbe za upokojene uslužbence (člena 185. in 186.).

15. Pritožba.

Člen 164.

Zoper razsodbo disciplinskega sodišča glede krivde, kazni in povračila stroškov se smeta pritožiti obsojeni uslužbenec in disciplinski tožilec na pristojno disciplinsko sodišče druge stopnje (člen 144.) v petnajstih dneh od dne vročitve. Pritožba ne ustavi izvršitve.

Člen 165.

(1) Disciplinsko sodišče druge stopnje odloča brez ustne razprave:

1. če spozna, da je treba izvršiti nadaljnje poizvedbe; v tem primeru odredi disciplinskemu sodišču prve stopnje, naj to stori;

2. če ugotovi, da so v postopanju bistveni nedostatki, zbog katerih bi bilo treba obnoviti ustno razpravo pred disciplinskim sodiščem prve stopnje; v tem primeru razveljavi razsodbo in vrne predmet sodišču prve stopnje;

3. če gre pritožba samo zoper oni del razsodbe, s katerim se odloča o povračilu stroškov.

(2) Če ni primera, navedenega v prednjem odstavku, odredi predsednik dan za ustno razpravo. Za nadaljnje postopanje veljajo zmiselno predpisi o ustni razpravi in razsodbi na prvi stopnji.

16. Izvršitev razsodbe.

Člen 166.

Ko postane razsodba izvršna, jo pošlje predsednik disciplinskega sodišča v overovljenem prepisu velikemu županu, odnosno ministru za notranje posle, da jo izvrši in da vpiše kazni v uslužbenški list.

17. Zastaranje.

Člen 167.

(1) Disciplinski prestopki zastarajo čez pet let.

(2) Vsak čin pri preiskavi disciplinski kaznivega dejanja prekine tek zastaranja in to začne teči šele od poslednjega čina.

(3) Zastaranje ne teče glede uslužbenca, zoper katerega se prekine disciplinsko postopanje zbog ostavke na državno službo, uvažene po členu 163., odstavku (2), dokler se ne vrne v državno službo.

18. Obnova postopanja.

Člen 168.

Če se obtoženec z razsodbo oprostí, sme zahtevati disciplinski tožilec obnovo disciplinskega postopanja, ako zve pozneje za nove činjenice ali pribavi dokaze, ki jih prej ni mogel uporabiti, ki pa morejo po sebi ali v zvezi s prejšnjimi dokazi ugotoviti obdolženčevo disciplinski kaznivo dejanje, ki še ni zastarano.

Člen 169.

(1) Uslužbenec, obsojen na disciplinsko kazni, ki je postala izvršna, sme zahtevati tudi po prestopu kazni obnovo disciplinskega postopanja, če navede nove činjenice in dokaze, ki morejo po sebi ali v zvezi s prejšnjimi dokazi potrditi njegovo nedolžnost ali vplivati na znižbo kazni.

(2) Obnovo disciplinskega postopanja smejo zahtevati tudi zakonski drug in sorodniki v navzgor-nji in navzdolnji premi vrsti.

(3) Obnova se sme zahtevati samo v roku, odrejenem v členu 167. za zastaranje disciplinski kaznivih dejanj.

Člen 170.

(1) O obnovi disciplinskega postopanja odloči disciplinsko sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, in sicer brez ustne razprave.

(2) Zoper to rešitev ima prizadeta stranka pravico pritožbe na disciplinsko sodišče pri ministrstvu za notranje posle, odnosno na državni svet (člen 144.), v petnajstih dneh od dne vročitve.

Člen 171.

(1) Z dovolitvijo obnove disciplinskega postopanja se razveljavi razsodba, kolikor se nanaša na dejanje, zaradi katerega je bila obnova dovoljena.

(2) Izvršitev disciplinske kazni se ustavi.

Člen 172.

(1) Če se dopusti obnova v uslužbenčevo korist, pa se uslužbenec zoper obsodi, se ne sme kazno-

vati z ostrejšo kaznijo od prejšnje. Ob odmeri kazni se vzame v poštev kazni iz prejšnje razsodbe, kolikor se je že izvršila.

(2) Disciplinsko sodišče sme uslužbenca, če dopusti obnovo v njegovo korist, s pristankom disciplinskega tožilca takoj, brez ustne razprave, oprostiti ali obsoditi na manjšo kazni.

Člen 173.

(1) Če se obsojeni uslužbenec na podstavi obnovljenega disciplinskega postopanja oprostí, mu povrne država vse, kar in kolikor je izgubil zbog neopravičene razsodbe na službenih prejemkih.

(2) Če se obsodi obsojeni uslužbenec na podstavi obnove na manjšo kazni, sme izreči disciplinsko sodišče, da mu mora država povrniti vse, kar in kolikor je izgubil zbog preveč prestane kazni na službenih prejemkih.

(3) Zakoniti nasledniki umrlega uslužbenca so upravičeni, če imajo pravico do vzdrževalnine, zahtevati povračilo samo toliko, kolikor so oškodovani v vzdrževalnini, ki jim jo je obsojenec dolgoval.

19. Odstranitev od službe.

Člen 174.

(1) Uslužbenca, zoper katerega se je uvedlo sodno kazensko ali disciplinsko postopanje, sme disciplinsko sodišče odstraniti od službe, če zahteva to vrsta ali teža disciplinskega prestopka, ali pa zbog uvedene preiskave.

(2) Pravica odstranitve od službe pristoji disciplinskemu sodišču tudi takrat, kadar se uvede pred sodiščem zoper uslužbenca postopanje, da se postavi pod skrbstvo, ali kadar je prišel v konkurz.

Člen 175.

(1) Če dene redno sodišče uslužbenca v preiskovalni zapor ali ga postavi zbog zločinstva ali prestopka, poteklega iz brezčasnih nagibov, pod sodišče, odredi njegov neposredni ali posredni starejšina takoj predhodno odstranitev od službe.

(2) Razen v primeru, navedenem v prednjem odstavku, sme odrediti vsak nadrejenec, ki mu je poverjeno neposrednje ali posrednje službeno nadzorstvo, predhodno odstranitev od službe, kadar koli uslužbenec odkrito odreče poslušnost ali kadar je njegovo kaznivo dejanje takó, da bi bilo škodljivo za koristi in ugled službe, če bi ostal nadalje v službi. S tem se ne izpreminja odredba člena 90. uradniškega zakona.

(3) Predhodno odstranitev od službe, odrejeno po prednjem odstavku, mora sporočiti vsak organ, ki jo je odredil, takoj neposrednjemu višjemu starejšini.

(4) Vsaka rešitev o predhodni odstranitvi se priobči v treh dneh po službeni poti, skladno s členom 149., odstavkom (3), ministrstvu za notranje posle, odnosno pristojnemu županijskemu disciplinskemu sodišču. Minister za notranje posle pošlje, če ne odloči o tem sam, predmet pristojnemu disciplinskemu sodišču, ki odločbo o odstranitvi nemudoma potrdi ali razveljavi.

Člen 176.

(1) Če določi minister za notranje posle ali disciplinsko sodišče odstranitev od službe, sme odrediti, da se zmanjša uslužbencu njegova plača (osnovna in položajna) do polovice. Zmanjšba plače se računi od dne, ko je bil uslužbenec odstranjen od službe po rešitvi ministra za notranje posle ali disciplinskega sodišča.

(2) Če se uslužbenec zbog sodne kazenske sodbe po administrativni poti odpusti iz službe (člen 152.) ali če se kaznuje z disciplinsko kaznijo ali če se postavi pod skrbstvo ali je prišel v konkurz, izgubi pravico do ustavljenih prejemkov v korist državne blagajne.

(3) Če se je končalo disciplinsko postopanje z oprostitvijo ali če se je postavitev pod skrbstvo odklonila, se uslužbencu vrnejo ustavljeni prejemki.

Člen 177.

(1) Če odloča o odstranitvi od službe disciplinsko sodišče, odloča brez ustne razprave, ko je zaslislalo disciplinskega tožilca.

(2) V tem primeru se smeta pritožiti zoper rešitev o odstranitvi uslužbenec in disciplinski tožilec na disciplinsko sodišče pri ministrstvu za notranje posle, odnosno na državni svet (člen 144.) v petnajstih dneh od dne priobčitve.

(3) Zoper rešitev o predhodni odstranitvi od službe ni pritožbe.

Člen 178.

(1) Odstranitev od službe prestane, ko postane razsodba ministra za notranje posle, odnosno disciplinskega sodišča, izvršna.

(2) Če pred tem prestanejo okolnosti, zbog katerih je bila odrejena odstranitev od službe, ukine minister za notranje posle, odnosno disciplinski svet, odstranitev.

Člen 179.

Uradnik, za katerega se določi odstranitev od službe, ne sme oditi iz službenega kraja brez dovolitve starejšine onega urada, kjer službuje.

20. Vročanje, pravna sredstva in roki.

Člen 180.

(1) Odločbe v disciplinskem postopanju se vročajo prizadetemu uslužbencu neposredno osebno ali komu drugemu, ki ga je uslužbenec pooblastil za to, ali, če njegovo prebivališče ni znano, njegovemu poslednjemu neposrednjemu starejšini. Vročitve se vrše tudi branilcu.

(2) Javno pozivati uslužbenca, naj pride pred disciplinsko sodišče, kakor tudi objavljati razsodbo je prepovedano.

Člen 181.

(1) Kolikor ni določeno kaj drugega, se ne morejo izpodbijati med postopanjem samim poedine rešitve disciplinskega sodišča ali njegovega predsednika s posebnimi pritožbami, nego samo s pritožbo zoper glavno odločbo-razsodbo.

(2) Pritožbe se pošiljajo predsedniku disciplinskega sodišča prve stopnje, ki jih zavrne, če se ne izroče pravočasno, če jih je vložila nepristojna oseba ali če po zakonu ni pritožbe.

Člen 182.

Roki za pravna sredstva se računijo od prvega dne po prejemu. Če je poslednji dan roka nedelja ali dan, ko disciplinsko sodišče po zakonu ne uraduje, preteče rok prvi prihodnji delavnik. Predaja pošti na recept velja, kakor bi se bila izvršila sodišču samemu.

21. Oprostitev od taks.

Člen 183.

V disciplinskem postopanju se ne plačujejo takse.

22. Upokojeni uslužbenci.

Člen 184.

Upokojeni uslužbenci v resortu ministrstva za notranje posle odgovarjajo disciplinski:

1. za disciplinski kazniva dejanja, storjena v času, ko so bili aktivni uslužbenci;
2. za težke oškodbe ugleda stroke, storjene v pokoju; in
3. za zločinstva in onečašujoče prestopke, ki jih store, dokler so v pokoju, glede katerih je pristojno tudi redno sodišče.

Člen 185.

Disciplinske kazni za upokojene uslužbence so:

1. pismeni ukor;
2. zmanjšba pokojnine največ do desetih let; toda v poedinem mesecu ne sme biti večja od 30 % mesečne pokojnine;
3. izguba pravice do osebne in rodbinske pokojnine, ki se sme izreči za izvesten krajši čas ali dosmrtno, pri čemer se uporabljajo zmiselno tudi odredbe člena 134.

Člen 186.

(1) Za disciplinsko postopanje zoper upokojenega uslužbenca, kolikor ne spada po členu 143., odstavku (2), pod oblast disciplinskega sodišča pri ministrstvu za notranje posle kot disciplinskega sodišča prve stopnje, je pristojno disciplinsko sodišče pri velikem županu, v čigar območje spada kraj njegovega stalnega prebivanja, če pa živi stalno v inozemstvu, disciplinsko sodišče pri velikem županu, ki je pristojno za kraj, kjer je naposled služboval.

(2) Za pretresanje pritožb zoper rešitve županijskega disciplinskega sodišča ali predsednika tega disciplinskega sodišča kakor tudi zoper one razsodbe tega sodišča, s katerimi se obsoja upokojenec na kazni po členu 185., št. 1. ali 2., je pristojno, če je predlagal disciplinski tožilec kakšno izmed označenih kazni, disciplinsko sodišče pri

ministrstvu za notranje posle; za pretresanje pritožb zoper razsodbe, s katerimi se obsoja upokojenec na kazen po členu 185., št. 3., ali s katerimi se upokojenec, če je predlagal disciplinski tožilec označen kazni, opraviča, pa je pristojno upravno sodišče za dotično oblast.

(3) Za pretresanje pritožb zoper odločbe (rešitve in razsodbe) disciplinskega sodišča pri ministrstvu za notranje posle kot disciplinskega sodišča prve stopnje je pristojen državni svet.

Člen 187.

Disciplinsko postopanje zoper upokojenega uslužbenca je isto kakor zoper aktivnega uslužbenca, samo da velja za upokojenega uslužbenca, ki spada po členu 143., odstavku (2), pod oblast disciplinskega sodišča pri ministrstvu za notranje posle kot disciplinskega sodišča prve stopnje, za neposrednjega starejšino veliki župan, v čigar območje spada kraj njegovega stalnega prebivanja, če pa živi stalno v inozemstvu, disciplinsko sodišče pri velikem županu, ki je pristojno za kraj, kjer je naposled služboval.

23. Izredna območja županijskih disciplinskih sodišč.

Člen 188.

(1) Minister za notranje posle se pooblašča, da sme dodeliti v primerih, kjer bi bila ustanovitev disciplinskega sodišča po členu 135., št. 1., glede na personalno stanje v oblasti nemogoča ali otežena, disciplinske posle dotične oblasti drugemu županijskemu disciplinskemu sodišču.

(2) Sestava disciplinskega sodišča je, če odloča in razsoja o disciplinskih stvareh iz drugega območja, ista kakor če odloča in razsoja o disciplinskih stvareh iz lastnega teritorialnega območja.

(3) V tem primeru ostanejo neposredni in višji starejšine teritorialni starejšine. Disciplinski preiskovalec se sme vzeti izmed političnoupornih uradnikov, podrejenih teritorialno pristojnemu velikemu županu.

IX. poglavje.

Odgovornost uslužbencev drugih resortov pri oblikih upravnih oblastvih.

Člen 189.

Za državne uslužbenca, ki so stalno zaposleni pri oblikih upravnih oblastvih prve ali druge stopnje, odnosno pri državnih policijskih oblastvih, a ne spadajo pod resort ministrstva za notranje posle, veljajo, kolikor se ne predpišejo zanje posebne odredbe, predpisi zakona iz VIII. poglavja (Odgovornost) z nastopnimi izpremembami:

1. Če odloča in razsoja županijsko disciplinsko sodišče (člen 137.) o disciplinski kaznivem dejanju takega uslužbenca, spada kot sodnik na mesto najmlajšega sodnika iz resorta ministrstva za notranje posle po činu najstarejši izmed onih državnih uradnikov iz ustrezne kategorije dotičnega resorta, stalno zaposlenih v dotični oblasti, ki jih je odredil resortni minister za disciplinske sodnike. Če je zadržan ali v primerih, navedenih v členu 140., stopi na njegovo mesto naslednji po činu najstarejši izmed teh uradnikov. Glede pogojev za opravljanje disciplinskodolžnosti teh sodnikov veljajo zmiselno predpisi člena 136.

2. Glede strokovnih uradnikov, višjih od 4. skupine a) I. kategorije (člen 143.), in o pritožbah zoper rešitve in razsodbe županijskega disciplinskega sodišča (člen 144.) sodi namesto disciplinskega sodišča pri ministrstvu za notranje posle disciplinsko sodišče pri dotičnem resortnem ministrstvu.

Četrto del.

Prehodne in končne odredbe.

X. poglavje.

Prehodne odredbe.

Člen 190.

Minister za notranje posle je pooblaščen, vršiti v roku petih let s svojo uredbo po sporazumu s predsednikom ministrskega sveta izpremembe območij, mej in sedežev srezov, skladno s členoma 50. in 51.

Člen 191.

Da se uprosti in izenači uprava, sme prenesti predsednik ministrskega sveta v roku petih let na soglasni predlog resortnega ministra in ministra za notranje posle z uredbo:

1. poedine posle, ki spadajo v pristojnost oblikih upravnih oblastev druge stopnje, na oblastva oblihe uprave prve stopnje in obratno,

2. poedine posle, ki spadajo v ministrovo pristojnost, na obliha upravna oblastva druge stopnje in

3. poedine posle, ki spadajo v pristojnost državnih oblastev oblihe uprave, na samoupravne naprave in obratno.

Člen 192.

Predsednik ministrskega sveta privede čimprej, najdlje pa do dne 1. aprila 1930., ko je zasljal resortnega ministra, v organizacijski sestav oblikih upravnih oblastev, t. j. spoji, odnosno ukine vse urade in naprave, ki po členu 21. ne morejo obstajati izven organizacije oblihe uprave.

Člen 193.

(1) Da bi se uspešneje nadziralo poslovanje oblastev oblihe uprave prve stopnje, sme odrediti minister za notranje posle po potrebi izvestno število srezov za inspekcijsko okrožje županijskega inspektorja s sedežem v najprikladnejšem sreskem kraju. Njegova dolžnost je, obhajati, kadarkoli zahteva potreba, najmanj pa dvakrat na leto, svoje območje, pregledovati poslovanje upravnih oblastev voblihe in poedinih uradnikov posebe ter pošiljati o tem velikemu županu poročila in predloge. Upravičen je, kaznovati uradnike sreskega načelnika zbog nerednosti, uvajati zoper nje disciplinsko preiskavo ter jih začasno odstranjevati od službe.

(2) Ta županijski inspektor ima dolžnost, organe podrejenih upravnih oblastev praktično vzgajati, zlasti pa jih uvajati v upravno poslovanje in postopanje.

(3) Z odobritvijo ministra za notranje posle mu sme poveriti veliki župan reševanje pritožb zoper upravne akte oblastev prve stopnje oblihe uprave svojega območja v prekrških (upravno-kazenskih stvareh). Županijskemu inspektorju se sme poveriti na isti način za njemu odrejeno območje tudi samostalno opravljanje drugih poslov iz pristojnosti velikega župana, razen onih, ki zahtevajo po svojem značaju enotno opravljanje pri županijski upravi sami. Tak prenos poslov se mora objaviti v «Službenih Novinah» in v eventualnem oblastnem uradnem listu.

(4) Nikoli pa nima tak županijski inspektor posebnega urada, ampak uporablja pisarno sreskega načelnika ter posluje kot delegirani organ velikega župana.

Člen 194.

(1) Kjer so dajali srez, okrožja ali županijske prostore v svojih zgradbah za namestitvev sreskega poglavarstva, odnosno županijske, je uporabljati v ta namen te prostore brez odškodnine; toda stroški za vzdrževanje teh prostorov obremenjajo obliho, v kateri je sedež sreza, odnosno za namestitvev županijske dotično oblast.

(2) Prav to velja tudi, če so uradi nameščeni v državnih zgradbah.

(3) Če obliha nima prikladnih prostorov za namestitvev sreskega načelnikstva, pa se namerja sezidati v ta namen zgradba, dá država podporo v znesku do dveh tretjih gradbenih stroškov, in sicer v petnajstih letnih anuitetah.

(4) Kolikor so bili prostori za sreska poglavarstva doslej v najemu, stopi obliha v obveznosti iz najemne pogodbe s pripomočjo ostalih oblihin po odločbi ministra za notranje posle.

Člen 195.

(1) Minister za notranje posle prevede s svojo odločbo političnoupornih uradnike na zvanja po tem zakonu z veljavnostjo od dne 1. avgusta 1929.

(2) Ob prevedbi na zvanja po tem zakonu ne sme dobiti prevedenec ne višje ne nižje skupine od one, v kateri je že.

(3) V višje skupine napredujejo uradniki po odredbah tega zakona.

Člen 196.

(1) Uradniki, ki nimajo kvalifikacije, zahtevane po tem zakonu za poedina zvanja političnoupornih uradnikov, toda so na dan, ko stopi ta zakon v veljavo, v I. kategoriji, v katero spadajo ta zvanja, smejo biti prevedeni na ista ali enaka zvanja, če imajo predpisano število let v službi notranje uprave. Priti ne morejo v 4. ali višjo skupino; vendar pa obdrže tako skupino, če so že v njej.

(2) Uradniki II. kategorije, ki se dejanski dobe na dan, ko stopi ta zakon v veljavo, na položajih, za katere zahteva ta zakon kvalifikacijo politično-

upravnega uradnika, ostanejo v II. kategoriji ter se prevedejo na ista ali enaka zvanja.

Člen 197.

Uradniki II. kategorije, ki se prevedejo za sreske načelnike, prejemajo isto mesečno doklado kakor sreski načelniki I. kategorije.

Člen 198.

Dosedanji čas, prebit v grani oblihe uprave ali pri upravnih ali rednih sodiščih po dovršeni pravni fakulteti in opravljenem diplomskem izpitu, se smatra za čas, prebit v političnoupornu službi po tem zakonu.

Člen 199.

Letne ocene «odlične», dane, preden stopi ta zakon v veljavo, se smejo vpoštevati po tem zakonu največ za poslednji dve leti, in sicer po poljnm mnenju strokovnega sveta.

Člen 200.

Na zvanja in položaje, ki se zahtevajo zanje po goji, predpisani v tem zakonu, se smejo postavljati do dne 1. aprila 1934. tudi oni, ki imajo fakultetno izobrazbo ali ki so dovršili srednjo ali srednjo strokovno šolo, nadalje oni, ki so že služili v političnoupornu stroki ali danes služijo v njej, ne glede na kvalifikacijo.

Člen 201.

Vsi političnoupornu in pisarniški (arhivski) uradniki, upravni zvaničniki in služitelji, ki so odrejeni iz poedinih resortov na službo pri velikih županih in sreskih načelnikih, izvzemši ministrstvo za notranje posle, preidejo s prihodnjim proračunskim letom v resort ministrstva za notranje posle, kolikor se obdrže v državni službi.

Člen 202.

(1) Vsa disciplinski kazniva dejanja, storjena pred razglasitvijo tega zakona, se sodijo po kazenskih odredbah dosedanjih disciplinskih predpisov, kolikor niso kazenske odredbe tega zakona milejše.

(2) Glede pristojnosti in postopanja disciplinskih sodišč se uporabljajo odredbe zakona takoj tudi na one primere, ki že tečejo, razen na one, ki so na prvi stopnji že presojeni.

Člen 203.

(1) Vsa ministrstva, katerih organi spadajo v sestav oblihe uprave, morajo sestaviti v najkrajšem času svoja resortna disciplinska sodišča po tem zakonu.

(2) Dokler se ta disciplinska sodišča ne sestavijo, veljajo glede strokovnih uslužbencev iz drugih resortov pri oblikih upravnih oblastvih v zvezi s členom 189. ti-le predpisi:

1. za odločanje na prvi stopnji o disciplinskih stvareh uradnikov, ki so po členu 143., odstavku (1), izvzeti iz pristojnosti županijskih disciplinskih sodišč, je pristojno sodišče, ki je doslej vršilo funkcije disciplinskega sodišča prve stopnje za te uradnike;

2. za pretresanje pritožb zoper vse rešitve in razsodbe županijskih disciplinskih sodišč je pristojno disciplinsko sodišče, ki je doslej vršilo funkcije disciplinskega sodišča druge stopnje za te uradnike.

Člen 204.

Z dnem, ko stopi ta zakon v veljavo, prestanejo veljati: zakon o oblihi upravi z dne 26. aprila 1922. («Službene Novine» z dne 29. aprila 1922.*) in zakon o izpremembah v zakonu o oblihi upravi z dne 27. oktobra 1922. («Službene Novine» z dne 27. novembra 1922., št. 266**) kakor tudi drugi zakoni in predpisi, kolikor nasprotujejo odredbam zakona o notranji upravi.

XI. poglavje.

Končna odredba.

Člen 205.

(1) Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razgasi v «Službenih Novinah».

(2) Našemu ministru za notranje posle priporočamo, naj razgasi ta zakon in skrbi za njegovo izvrševanje, vsem Našim ministrom in podrejenim

* Uradni list z dne 15. maja 1922., št. 135/49.

** Uradni list z dne 5. decembra 1922., št. 405/124.

oblastvom, naj postopajo po njem, vsem in vsakomur pa zapovedujemo, naj se mu pokoravajo.
V Beogradu, dne 19. junija 1929.

Aleksander s. r.

Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, častni adjutant Njegovega Veličanstva kralja, divizijski general: Peter Živković s. r. Videl in pritisknil državni pečat čuvar državnega pečata, minister pravde: dr. M. Srškić s. r.	Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, častni adjutant Njegovega Veličanstva kralja, divizijski general: Peter Živković s. r.
---	--

314.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in narodni volji
kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev,

predpisujemo in proglašamo na predlog predsednika Našega ministrskega sveta, Našega ministra za notranje posle,

Zakon

o izpremembi člena 102. zakona o notranji upravi.*

Člen 1.

Člen 102. zakona o notranji upravi z dne 19. junija 1929. («Službene Novine» z dne 21. junija 1929., št. 143/LXI**) se izpreminja ter se glasi:

Glede na pomen službe političnoupravnih uradnikov se odreja posebna doklada na službo, in sicer na mesec:

1. za zvanja 1. skupine po 3500 Din,
2. za zvanja 2. skupine a) po 3100 Din,
3. za zvanja 2. skupine po 2700 Din,
4. za zvanja 3. skupine a) po 2120 Din,
5. za zvanja 3. skupine po 1720 Din,
6. za zvanja 4. skupine a) po 1320 Din,
7. za sreske načelnike, izvzemši 3. skupino in 4. skupino a), po 1080 Din,
8. za zvanja 4., 5. in 6. skupine, razen sreskih načelnikov, po 920 Din,
9. za zvanja 7. in 8. skupine po 520 Din,
10. za političnoupravne pripravnike po 200 Din.

Člen 2.

Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v «Službenih Novinah».

V Beogradu, dne 19. julija 1929.

Aleksander s. r.

Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, častni adjutant Njegovega Veličanstva kralja, divizijski general: Peter Živković s. r. Videl in pritisknil državni pečat čuvar državnega pečata, minister pravde: dr. M. Srškić s. r.	Predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, častni adjutant Njegovega Veličanstva kralja, divizijski general: Peter Živković s. r.
---	--

315.

Popravek k zakonu, s katerim se uveljavljajo in uvajajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvrševanju kazni na prostosti.

Ta zakon (Uradni list z dne 20. julija 1929., št. 311/75) je bil razglašen v «Službenih Novinah»

* «Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 20. julija 1929., št. 167/LXIX.
** Uradni list z današnjega dne št. 313/76.

kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» z dne 26. februarja 1929. (ne: 1926., kakor je v pripombi pod besedilom zakona napačno natisnjeno v Uradnem listu).

Razglasi sodišče in sodnih oblastev.

S 5/29—212.

1333

Določitev naroka za prisilno poravnavo.

Prezadolženka: firma Maks Durjava & Comp. v Mariboru.

Za razpravljanje in sklepanje o prisilni poravnavi, ki jo predlaga prezadolženka, se določa narok na dan 31. julija 1929. ob devetih pri tem sodišču v sobi št. 84.

Zastopnik rečene prezadolženke mora priti k naroku osebno.

Okrožno kot konkurzno sodišče v Mariboru,
dne 11. julija 1929.

C II 560/29—3.

1339

Oklic.

Firma: «Zora», družba z o. z. v Mariboru, je vložila zoper Prašeljca Evgena, bivšega trgovca v Mariboru, in njegovo ženo, Prašeljco Marijo, tožbo zaradi odpovedi trgovskega lokala.

Narok za ustno razpravo se je določil na dan 1. avgusta 1929.

ob pol devetih pri tem sodišču v sobi št. 27.

Ker je sedanje bivališče obeh tožencev neznan, se jima postavlja za skrbnika Hodbót Josip, ravnatelj podružnice firme: Anglojugoslovensko petrolejsko d. d. v Mariboru, Miklošičeva ulica št. 2.

Okrajno sodišče v Mariboru, oddelek II.,
dne 12. julija 1929.

T V 34/29—1.

1330 3—1

Amortizacija menice.

Na prošnjo Schescherka Emila, trgovca v št. Juriju ob južni železnici, se uvaja postopanje za amortizacijo baje izgubljene menice golice za 1.000.000 Din s podpisoma Schescherka Emila kot akceptanta in Zadruga za izvoz jaje v št. Juriju ob južni železnici kot žiranta, ki ju zastopata Schescherko Emil in Weber Leopold.

Imetnik te menice se pozivlje, naj jo v 45 dneh od dne 10. julija 1929. predloži temu sodišču, ker bi se sicer po tem roku izreklo, da je menica amortizirana in da nima moči.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Celju, oddelek I.,
dne 10. julija 1929.

Razglasi raznih uradov in oblastev.

Št. 1193/29.

1338

Objava.

Po § 8. zakona o advokatih se objavlja, da je gospod dr. Šestan Ivo z današnjim dnem vpisan v tukajšnji imenik advokatov s sedežem v Mariboru. V Ljubljani, dne 18. julija 1929.

Za odbor advokatske zbornice v Ljubljani:
odbornik dr. Pirc Makso s. r.

Št. 1477/C.

1314 3—3

Razglas o licitaciji.

Podpisana tehnična sekcija razpisuje za prevzem zvišbe cestne nivelete v km 36.8 do 37.2 Korenske državne ceste javno pismeno ofertno licitacijo s skrajšanim rokom na dan 6. avgusta 1929. ob devetih v svoji pisarni.

Svojeručno spisane ponudbe morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca na dan licitacije med 8. in 9. uro dopoldne neposredno predsedniku licitacijske komisije.

Natančni razglas o licitaciji glej v Uradnem listu 73 z dne 17. julija 1929.

Tehnična sekcija v Kranju,
dne 15. julija 1929.

Ing. Emmer Fr. s. r.

Razne objave.

1337 Stanje Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev dne 15. julija 1929.

Aktiva.	Dinarjev
Metalna podloga	317,836.113-67
Posojila	1.518,981.038-38
Račun za odkup kronskih novčanic	1.006,884.588-47
Račun začasne zamene	227,862.048-09
Dolg države	2.966,355.034-—
Vrednost državnih domen, zastavljenih za izdajanje novčanic	2.138,377.163-—
Saldo raznih računov	505,193.374-93
	8.681,489.360-54

Pasiva.	
Glavnica Din 50,000.000 v kovanem zlatu: od te vplačano	30,000.000-—
Rezervni fond	11,742.197-40
Novčаницe v obtoku	5.110,899.460-—
Državni račun začasne zamene	227,862.048-09
Terjatve države po raznih računih	178,249.184-99
Razne obveznosti	901,303.437-06
Terjatve države za zastavljene domene	2.138,377.163-—
Nadavek za kupovanje zlata za glavnico in fonde	83,055.870-—
	8.681,489.360-54

V metalni podlogi se računi: dinar v zlatu za en dinar, angleški funt za 25 dinarjev, dolar za 5 dinarjev, lira za en dinar, švicarski in francoski frank za en dinar, dinar v kovanem srebru za en dinar itd.

Obrestna mera po eskontu menic — za vse bančne dolžnike brez razlike — 6 % na leto.

Obrestna mera za posojila na zastave 8 % na leto.

Vabilo na redni občni zbor,

ki ga bo imela

Hranilnica in posojilnica v Artičah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v četrtek dne 25. julija 1929. ob 10. uri (dopoldne) v svoji zadrugi pisarni s tem dnevnim redom:

- 1.) Odobritev računskega zaključka za leto 1928.
- 2.) Poročilo načelnikstva in nadzornikstva.
- 3.) Volitev načelnikstva in nadzornikstva.
- 4.) Slučajnosti.

1335

Če bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se bo vršil po § 3. zadrugnih pravil pol ure pozneje istotam drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

V Artičah, dne 18. julija 1929.

Za zadrugo:

Molan J. s. r. Černač D. s. r.

1336 2—1

Oklic.

Splošno nakupovalno društvo za kmete, obrtnike in uradnike v Kočevju, r. z. o. z., se je razdružilo ter je prešlo v likvidacijo.

Ker je bivši likvidator Hönigmann Janez, mehanik v Kočevju št. 210, odstopil, a bivši likvidator Fritz Jakob, posestnik v Dolgi vasi št. 7, umrl, sta se izvolila za likvidatorja dr. Rom Rihard, odvetniški kandidat v Kočevju št. 15, in Kropf Josip, posestnik v Mahovniku št. 46.

Upniki se pozivljejo, naj se zglase pri zadrugi. V Kočevju, dne 17. julija 1929.

Likvidatorja:

dr. Rom Rihard s. r. in Kropf Josip s. r.

1341

Objava.

Izgubila sem izpričevalo o završnem izpitu meščanke šole v Lichtenturnovem zavodu v Ljubljani iz šolskega leta 1928./1929. na ime: Blažević Štefanija iz Boštanj ob Savi.

Progladam ga za neveljavno.

Blažević Štefanija s. r.